

Sprawozdanie z działalności Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w roku 2021

1. SPRAWY ORGANIZACYJNE

1.1 Podstawy prawne

Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa (dalej: SKOZK) działał w 2021 roku w oparciu o:

- *Ustawę z dnia 18 kwietnia 1985 roku o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* (Dz. U. z 1985 r. Nr 21 poz. 90, Dz. U. z 2009 r. Nr 157 poz. 1241);
- *Regulamin Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa* (przyjęty Uchwałą Nr 7/2001 SKOZK z dn. 4 grudnia 2001 roku ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 1/2008 SKOZK z dn. 19 lutego 2008 roku, Uchwałą Nr 8/2008 SKOZK z dn. 11 grudnia 2008 roku, Uchwałą Nr 6/2009 SKOZK z dn. 22 grudnia 2009 roku, Uchwałą Nr 4/2012 SKOZK z dn. 15 marca 2012 roku, Uchwałą Nr 9/2016 SKOZK z dn. 2 lipca 2016 roku i Uchwałą SKOZK Nr 12/2021 z dn. 10 lipca 2021 roku);
- *Program i kierunki działania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa* (przyjęte Uchwałą Nr 7/2014 SKOZK z dn. 8 listopada 2014 roku ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 10/2016 SKOZK z dn. 2 lipca 2016 roku i Uchwałą Nr 6/2018 z dn. 19 marca 2018 roku);
- *Zasady finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* (przyjęte Uchwałą Nr 6/2016 Prezydium SKOZK z dn. 17 czerwca 2016 roku ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 20/2016 Prezydium SKOZK z dn. 11 października z 2016 roku, Uchwałą Nr 4/2017 Prezydium SKOZK z dn. 28 marca 2017 roku, Uchwałą Nr 17/2017 Prezydium SKOZK z dn. 12 września 2017 roku, Uchwałą Nr 2/2018 Prezydium SKOZK z dn. 12 kwietnia 2018 roku, Uchwałą Nr 11/2018 Prezydium SKOZK z dn. 12 lipca 2018 roku, Uchwałą Nr 19/2018 Prezydium SKOZK z dn. 7 listopada 2018 roku, Uchwałą Nr 2/2019 Prezydium SKOZK z dn. 8 marca 2019 roku, Uchwałą Nr 5/2019 Prezydium SKOZK z dn. 30 maja 2019 roku, Uchwałą Nr 12/2020 Prezydium SKOZK z dn. 25 września 2020 roku i Uchwałą Nr 1/2021 Prezydium SKOZK z dn. 5 marca 2021 roku);
- *Porozumienie z dnia 24 czerwca 2016 roku w sprawie współpracy w zakresie nadzoru i kontroli nad wykorzystaniem dotacji z budżetu państwa w ramach Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa* zawarte między Kancelarią Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, SKOZK i Małopolskim Urzędem Wojewódzkim w Krakowie.

1.2 Skład osobowy

W skład SKOZK w dniu 1 stycznia 2021 roku wchodziło 110 członków.

Z głębokim żalem pożegnaliśmy w 2021 roku zmarłych członków SKOZK:

- 8 kwietnia Pana Doktora Stanisława Dziedzica;
- 17 lipca Pana Profesora Stanisława Rodzińskiego;
- 31 grudnia Pana Jana Glemba.

Zarządzeniem Prezydenta RP z dnia 5 marca 2021 w skład SKOZK powołani zostali:

- dr hab. Jarosław Adamowicz, prof. Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie;
- pani Katarzyna Basiak-Gała;
- ks. Antoni Bednarz;
- prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz;
- pani Izabela Błaszczyk;
- dr Paweł Boliński;
- inż. Mirosław Boryczko;
- pani Barbara Bubula;
- inż. arch. Ryszard Czapla;
- pan Michał Czekał;
- pan Krzysztof J. Czyżewski;
- prof. dr hab. Bogusław Dopart;
- prof. dr hab. Andrzej Dziadzio;
- dr hab. inż. arch. Marcin Furtak, prof. Politechniki Krakowskiej;
- dr inż. arch. Łukasz Galusek;
- pan Marcin Jędrychowski;
- pan Piotr Kempf;
- pan Wojciech Kolarski;
- ks. Jacek Kurzydło;
- pan Piotr Legutko;
- inż. arch. Bohdan Lisowski;
- inż. arch. Kazimierz Łatak;
- prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Myczkowski;
- prof. dr hab. Andrzej Nowak;
- pani Justyna Nowicka;
- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk;
- dr hab. Małgorzata Podreka;
- prof. dr hab. Piotr Przybyłowski;
- prof. dr hab. Krzysztof Stopka;
- pan Marek Świca;
- prof. dr hab. Jan Święch;
- dr inż. arch. Marta A. Urbańska, prof. Politechniki Krakowskiej;
- pani Agata Wąsowska-Pawlik.

Uroczyste wręczenie aktów powołań nowym członkom SKOZK przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę nastąpiło 10 marca 2021 roku w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. W uroczystości uczestniczył wiceprezes Rady Ministrów, minister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu prof. dr hab. Piotr Gliński.

Stan osobowy Komitetu w dniu 31 grudnia 2021 roku wynosił 140 członków.

1.3 Zebrania Plenarne

W 2021 roku odbyły się dwa Zebrania Plenarne SKOZK.

30 marca w trybie mieszanym, tj. stacjonarnym (w siedzibie SKOZK w Pałacu Górków przy ul. Kanoniczej 24) przy dopuszczeniu do udziału w obradach również poprzez transmisję dźwięku i obrazu. Zebranie odbyło się zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2021 Przewodniczącego SKOZK z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie szczególnych zasad organizacji i przebiegu Zebrania Plenarnego SKOZK w dniu 30 marca 2021 roku w związku z zagrożeniem zakażeniem wirusem SARS-CoV-

2 (ze zmianami wynikającymi z Zarządzenia Nr 2/2021 Przewodniczącego SKOZK z dnia 26 marca 2021 roku). Szczególny tryb przeprowadzenia Zebrania wynikał ze stanu epidemii. Agenda Zebrania Plenarnego została ograniczona do najpilniejszych spraw, związanych z przyjęciem sprawozdania Przewodniczącego SKOZK z przebiegu Zebrania Plenarnego w dniu 30 marca 2020 roku, sprawozdania z wykonania prognozy i planu Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (dalej: NFRZK) w roku 2020 oraz przyjęciem planu NFRZK na rok 2021, aktualizacją wieloletniej prognozy finansowej, ustaleniem zasad i trybu ubiegania się przez beneficjentów Funduszu o zmianę kwalifikacji zadania jednorocznego przewidzianego do realizacji w 2021 roku na przedsięwzięcie wieloletnie etapowane w latach 2021–2022 lub 2021–2023. Zebranie dokonało również sprostowania ujawnionych omyłek pisarskich w dokumentach sprawozdawczych za rok 2018.

Zebranie dokonało uzupełnienia w składzie Komisji Rewizyjnej SKOZK. W jej skład powołano prof. dra hab. inż. arch. Andrzeja Białkiewicza, rektora Politechniki Krakowskiej.

Rozpatrzenie sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2020, wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej Komitetu, głosowanie nad udzieleniem absolutorium Prezydium i komisjom problemowym odłożono do pierwszego Zebrania Plenarnego odbywającego się w normalnym trybie.

10 lipca w sali Hołdu Pruskiego w Sukiennicach. Pierwsza część posiedzenia miała charakter uroczysty związany z wręczeniem przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę wysokich odznaczeń państwowych członkom SKOZK oraz przedstawicielom środowisk naukowych i konserwatorskich w uznaniu za wkład w zachowanie i propagowanie dziedzictwa narodowego. Spośród członków Komitetu odznaczeni zostali:

- Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski: Zbigniew Beiersdorf, Piotr Dobosz, Ireneusz Płuska, Mieczysław Rokosz,
- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski: Beata Biedrońska-Słota, Janusz Firlet, Waldemar Komorowski, Zdzisław Noga, Marek Walczak, Krzysztof Wielgus, Emil Zaitz, Genowefa Zań-Ograbek,
- Złotym Krzyżem Zasługi: Mikołaj Kornecki, Halina Rojkowska-Tasak, Aldona Sudacka,
- Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości: Joanna Daranowska-Łukaszewska, Marcin Fabiański, Andrzej Gaczoł, Roman Kozłowski, Józef Nykiel, Krzysztof Stopka.

Za wybitne zasługi w działalności na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego i odnowy zabytków Krakowa Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski uhonorowana została również Joanna Florkiewicz-Kamieniarczyk – dyrektor Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (dalej: WRZKiDN MUW). Ponadto Prezydent odznaczył Medalami Stulecia Odzyskanej Niepodległości szereg osób zasłużonych dla ochrony i propagowania dziedzictwa oraz konserwacji zabytków, a niebędących członkami SKOZK.

W swym wystąpieniu Prezydent Andrzej Duda podkreślił zasługi Komitetu dla zachowania narodowego dziedzictwa zgromadzonego w Krakowie oraz zwrócił uwagę na dużą skalę zmian, które miały miejsce w dawnej stolicy Polski dzięki udziałowi Komitetu, a dotyczyły szerokiego spektrum zabytków, w tym świątyń, kamienic i obiektów użyteczności publicznej. Prezydent zaakcentował społeczny charakter zaangażowania członków Komitetu w realizację jego misji i zapewnił, że będzie działał na rzecz zapewnienia Komitetowi optymalnych warunków dalszego działania. Prezydent Andrzej Duda podziękował członkom Komitetu za ich osobisty wysiłek i wkład w codzienną troskę o zabytki Krakowa.

W drugiej części posiedzenia Zebranie Plenarne wysłuchało wystąpienia programowego Przewodniczącego SKOZK Borysława Czaracziewa. Zmiany strukturalne zachodzące w tkance

społecznej Krakowa, pojawianie się wciąż nowych źródeł finansowania odnowy zabytków, oczekiwania mieszkańców i w końcu wymogi polityki klimatycznej to wyzwania, które zmuszają do zdefiniowania na nowo roli Komitetu i dostosowania narzędzi służących realizacji jego celów do współczesnych potrzeb. Przewodniczący SKOZK podkreślił, że dyskusja nad zmianą działania Komitetu wymaga zaangażowania całości Komitetu, a same zmiany winny mieć charakter ewolucyjny.

W części roboczej posiedzenia Przewodniczący przedstawił sprawozdanie z przebiegu Zebrania Plenarnego w dniu 30 marca 2020 roku. Zebranie Plenarne rozpatrzyło również sprawozdania z działalności SKOZK w latach 2019 i 2020. Po wysłuchaniu rekomendacji Komisji Rewizyjnej SKOZK, przedstawionej w imieniu Komisji przez prof. dra hab. Marcin Fabiańskiego, Zebranie Plenarne przyjęło sprawozdania i udzieliło absolutorium Prezydium oraz komisjom problemowym w zakresie ich działalności w latach 2019 i 2020. Zebranie Plenarne dokonało również zmian w *Regulaminie SKOZK* polegających na powołaniu nowej, stałej komisji problemowej Komitetu – Komisji Techniczno-Konserwatorskiej, a także na przekształceniu Komisji Informacji i Inicjatyw Społecznych w Komisję Inicjatyw Społecznych i Edukacji o Dziedzictwie Krakowa. W związku z konsolidacją obsługi finansowo-księgowej Biura SKOZK w ramach Biura Finansowego Kancelarii Prezydenta RP oraz wynikającymi z tego zmianami organizacyjnymi Zebranie Plenarne SKOZK nadało Biuru SKOZK nowy regulamin.

Zebranie Plenarne powołało w skład Prezydium SKOZK panią Katarzynę Basiak-Gałę oraz dr hab. Monikę Bogdanowską.

W dyskusji na forum Zebrania Plenarnego dr hab. Małgorzata Podrecka podniosła temat kadencyjności władz Komitetu jako zagadnienia wymagającego wewnętrznej debaty z udziałem członków Komitetu. W konkluzji dyskusji stwierdzono, że sprawa ta będzie przedmiotem prac Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK, która przedstawi propozycje dalszego procedowania.

Zebrania Plenarne SKOZK w 2021 roku przyjęły następujące uchwały:

W dniu 30 marca:

- Nr 1/2021 w sprawie sprawozdania Przewodniczącego SKOZK z przebiegu Zebrania Plenarnego w dniu 30 marca 2020 roku;
- Nr 2/2021 w sprawie sprostowania omyłek pisarskich w sprawozdaniu z realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa za rok 2018 ze środków NFRZK, przyjęcia informacji o realizacji zadań objętych planem rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa na rok 2018 ze środków NFRZK w prawidłowym brzmieniu oraz wprowadzenia zmian w sprawozdaniu z działalności SKOZK w roku 2018;
- Nr 3/2021 w sprawie sprawozdania z wykonania prognozy finansowej NFRZK za 2020 rok;
- Nr 4/2021 w sprawie sprawozdania z realizacji planu odnowy zabytków Krakowa za rok 2020;
- Nr 5/2021 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK – objęcia dofinansowaniem przedsięwzięć wieloletnich etapowanych NFRZK na lata 2021–2023;
- Nr 6/2021 w sprawie planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2021 rok ze środków NFRZK;
- Nr 7/2021 w sprawie zapewnienia ciągłości przedsięwzięć rewaloryzacyjnych podejmowanych w 2021 roku;
- Nr 8/2021 w sprawie uzupełnienia składu Komisji Rewizyjnej SKOZK;

W dniu 10 lipca:

- Nr 9/2021 w sprawie sprawozdania Przewodniczącego SKOZK z przebiegu Zebrania Plenarnego w dniu 30 marca 2021 roku;

- Nr 10/2021 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2019 oraz udzielenia absolutorium Prezydium i komisjom problemowym;
- Nr 11/2021 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2020 oraz udzielenia absolutorium Prezydium i komisjom problemowym;
- Nr 12/2021 w sprawie zmiany *Regulaminu SKOZK*;
- Nr 13/2021 w sprawie nadania regulaminu Biuru SKOZK;
- Nr 14/2021 w sprawie uzupełnienia składu Prezydium SKOZK.

1.4 Prezydium

Zgodnie z *Regulaminem SKOZK* pieczę nad bieżącą działalnością Komitetu sprawowało jego Prezydium.

Prezydium SKOZK odbyło w 2021 roku 8 posiedzeń w dniach: 5 marca, 23 marca, 31 maja, 28 czerwca, 2 września, 22 października, 7 grudnia, 21 grudnia. Ze względu na stan epidemii wszystkie posiedzenia Prezydium odbyły się w trybie telekonferencji. Prezydium oprócz spraw bieżących zajmowało się również odrębną tematyką wiodącą. I tak:

5 marca Prezydium wysłuchało informacji Przewodniczącego SKOZK Borysława Czarackiewa w sprawach bieżących, w tym na temat planowanego uzupełnienia składu osobowego SKOZK przez Prezydenta RP. Poddano dyskusji kierunki i formy zaangażowania SKOZK w sprawę rewaloryzacji willi „Kossakówka” i jej adaptacji dla potrzeb Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK. Przewodniczący SKOZK przedstawił informację o prowadzonych przez niego i Dyrektora Biura SKOZK Macieja Wilamowskiego rozmowach z przedstawicielami środowiska bankowego na temat stworzenia produktu finansowego adresowanego do inwestorów sięgających po dofinansowania z NFRZK. Omówiono stan przygotowań do upamiętnienia osoby poprzedniego Przewodniczącego SKOZK sp. Prof. Franciszka Ziejki. Prezydium przyjęło również nowelizację *Zasad finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK*, polegającą na wprowadzeniu począwszy od konkursu o przyznanie dofinansowania NFRZK na rok 2022 wymogu udokumentowania przez wnioskodawców już na etapie składania wniosków posiadania kompletu pozwoleń administracyjnych niezbędnych do realizacji zamierzonych prac.

23 marca Prezydium zajęło się przygotowaniem Zebrania Plenarnego SKOZK w obliczu ponownego wzrostu zagrożenia epidemicznego. W pierwszej kolejności Prezydium przyjęło dokumenty do przedłożenia Zebraniu Plenarnemu. Były to przedstawione przez Joannę Florkiewicz-Kamieniarczyk, dyrektor WRZKiDN MUW: sprawozdanie za rok 2020 z wykonania prognozy finansowej NFRZK i z realizacji planu odnowy zabytków Krakowa, a także projekt planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa na 2021 rok ze środków NFRZK. Prezydium postanowiło również o przedstawieniu Zebraniu Plenarnemu zaprezentowanego przez Dyrektora Biura SKOZK Macieja Wilamowskiego projektu uchwały Zebrania Plenarnego w sprawie zapewnienia ciągłości przedsięwzięć rewaloryzacyjnych poprzez stworzenie możliwości zmiany kwalifikacji zadania jednorocznego ujętego w planie rzeczowo-finansowym na rok 2021 w zakresie mniejszym od wnioskowanego na przedsięwzięcie wieloletnie etapowane. Prezydium postanowiło również, że rozpatrzenie sprawozdania z działalności SKOZK w roku 2020, wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej Komitetu, głosowanie nad udzieleniem absolutorium Prezydium i komisjom problemowym oraz zgłaszanie wolnych wniosków winno być odłożone do pierwszego Zebrania Plenarnego odbywającego się w normalnym trybie.

Prezydium upoważniło Przewodniczącego SKOZK do określenia na drodze zarządzenia szczególnych zasad przeprowadzenia Zebrania Plenarnego. W związku z sytuacją epidemiczną i niemożnością zapewnienia bezpiecznych warunków sanitarnych wizytacji obiektów objętych w latach 2017–2020 realizacją projektów kluczowych NFRZK przez zespół do spraw ewaluacji

podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” Prezydium postanowiło przedłużyć do 31 maja 2021 roku termin przedstawienia przez zespół rekomendacji w sprawie utrzymania tego priorytetu i ewentualnych zmian w warunkach jego funkcjonowania. Prezydium uzupełniło skład Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK poprzez wprowadzenie do jej składu prawników związanych z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego: prof. dra hab. Andrzeja Dziadzio, pana Witolda Górnego, pana Adama Kozienia, dra Jerzego Serwackiego.

31 maja Prezydium wysłuchało informacji dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk w sprawach bieżących związanych z realizacją planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK, dokonało korekty planu i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej, w tym rozpatrzyło wnioski o zmianę kwalifikacji zadań jednorocznych przewidzianych do realizacji w 2021 roku na przedsięwzięcie wieloletnie etapowane w latach 2021–2022 lub 2021–2023: odnośnie do 10 zadań, które zostały uwzględnione w planie odnowy zabytków Krakowa na rok 2021 w zakresie rzeczowo-finansowym mniejszym od wnioskowanego w trybie konkursowym, postanowiono o zmianie ich kwalifikacji na przedsięwzięcia wieloletnie etapowane.

Prezydium, po przeprowadzonej dyskusji, przyjęło raport z ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020, zawierający rekomendację dalszego wykorzystywania przez SKOZK formuły projektu kluczowego jako istotnego narzędzia realizacji celów NFRZK (szerzej o raporcie w pkt. 1.5 niniejszego sprawozdania).

Na wniosek Dyrektora Biura SKOZK Prezydium postanowiło uregulować w formie uchwały sposób postępowania z zasądzanymi na rzecz SKOZK od sprawców przestępstw przeciwko zabytkom nawiązek na rzecz SKOZK poprzez uznanie ich za środki podlegające przekazaniu na konto NFRZK jako dobrowolna wpłata Komitetu. Prezydium przyjęło informację Dyrektora Biura SKOZK o stanie egzekucji nawiązek zasądzonych na rzecz SKOZK według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku. Biorąc pod uwagę wysokie w stosunku do kwoty zasądzonej należności komorniczej koszty egzekucji komorniczej oraz prawdopodobną jej nieskuteczność, Prezydium postanowiło zawiesić bezterminowo egzekucję komorniczą należności na rzecz SKOZK od sprawców uszkodzenia skarby NFRZK na Rynku Głównym w styczniu 2016 roku.

Prezydium uczciło pamięć zmarłego 8 kwietnia dra Stanisława Dziedzica, członka Prezydium SKOZK, historyka kultury, autora wielu publikacji na temat dziejów Krakowa, wieloletniego dyrektora Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa oraz organizatora i pierwszego dyrektora Biblioteki Kraków.

28 czerwca Prezydium zajęło się przygotowaniem zwołanego na 10 lipca 2021 roku Zebrania Plenarnego SKOZK, przyjmując projekty uchwał do przedłożenia Zebraniu. Prezydium wysłuchało informacji dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk w sprawach bieżących związanych z realizacją planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK, dokonało korekty planu i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej. W związku z wynikającym z sytuacji pandemicznej spowolnieniem tempa prac przy wyposażeniu muzeum powstającego w zabytkowym zespole Opactwa Cystersów w Mogile Prezydium SKOZK na wniosek Opactwa postanowiło o przedłużeniu do końca roku 2021 finalizacji projektu kluczowego NFRZK „Utworzenie Muzeum Cystersów w Mogile w budynkach dawnego Pałacu Opata i Przeoratu wraz z rewaloryzacją otoczenia” w zakresie kosztów niekwalifikowanych (zakres objęty dofinansowaniem Funduszu został ukończony w 2020 roku). Prezydium przyjęło również wzór formularza wniosku o dofinansowanie NFRZK, uwzględniający przyjęte 5 marca 2021 roku zmiany w *Zasadach finansowania w obiektach zabytkowych* oraz zalecenia z ewaluacji projektów kluczowych NFRZK odnośnie do możliwości weryfikacji przez SKOZK stanu udokumentowania kondycji technicznej zabytków objętych

wnioskami. Prezydium uczciło pamięć zmarłego prof. Adama Małkiewicza, byłego członka SKOZK, a następnie jego wieloletniego współpracownika.

2 września Prezydium zapoznało się z informacją dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk o realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK po pierwszym półroczu. Dokonano korekty planu i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej, a także w drodze uchwały sprostowano omyłki pisarskie w uchwale nr 12/2021 Prezydium SKOZK z 28 czerwca 2021 roku. Prezydium zapoznało się z przedstawionym przez Prof. Piotra Dobosza stanowiskiem Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK odnośnie do procedowania zgłoszonej w trakcie Zebrania Plenarnego SKOZK w dniu 10 lipca 2021 roku propozycji rozważenia wprowadzenia mechanizmów kadencyjności organów Komitetu. Przyjęto wypracowaną przez Komisję propozycję przeprowadzenia wśród członków SKOZK anonimowej ankiety w tej sprawie, uzależniając od jej wyników podjęcie dalszych kroków. Na wniosek pani Liliany Sonik Prezydium upoważniło Przewodniczącego SKOZK do wystąpienia do Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie ograniczenia stosowania w historycznym centrum miasta poziomych oznaczeń miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych (tzw. kopert) w formach oddziałujących negatywnie na zabytkowy pejzaż miasta. Prezydium uczciło pamięć zmarłego 2 sierpnia 2021 roku arch. Janusza Smólskiego, byłego wojewódzkiego konserwatora zabytków, członka SKOZK w latach 1990–2020.

22 października w ramach bieżących działań Prezydium oceniło realizację planu odnowy Krakowa ze środków NFRZK po trzech kwartałach, zwracając uwagę na niski w stosunku do lat ubiegłych współczynnik wydatkowania środków Funduszu w danym momencie roku. Prezydium zwróciło się do WRZKiDN MUW o sporządzenie i przedstawienie informacji o realizacji planu rzeczowo-finansowego do końca roku w cyklu dwutygodniowym. Dokonano niezbędnych korekt w planie i prognozie finansowej NFRZK. Prezydium przyjęło informację Przewodniczącego SKOZK o wynikach wstępnej ankiety wśród członków SKOZK w sprawie konieczności podjęcia prac nad wprowadzeniem mechanizmów kadencyjności organów statutowych Komitetu pochodzących z powołania przez Zebranie Plenarne lub Prezydium SKOZK (o wynikach ankiety szerzej niżej w pkt 1.5 sprawozdania). Prezydium postanowiło powołać zespół roboczy, który podejmie się opracowania propozycji rozwiązań w tym zakresie. W skład zespołu wejdą członkowie Komisji Prawno-Organizacyjnej oraz przedstawiciele pozostałych komisji problemowych SKOZK. W związku z wynikającym z sytuacji pandemicznej spowolnieniem tempa prac przy wyposażeniu muzeum powstającego w zabytkowym zespole Klasztorze Dominikanów Prezydium SKOZK na wniosek Klasztoru postanowiło o przedłużeniu do czerwca 2022 roku finalizacji projektu kluczowego NFRZK „Utworzenie Muzeum Polskiej Prowincji Dominikanów w części średniowiecznych i nowożytnych zabudowań klasztornych” w zakresie kosztów niekwalifikowanych (zakres objęty dofinansowaniem Funduszu został ukończony w 2020 roku). Prezydium ustaliło składy zespołów sterujących dokonujących wstępnej oceny wniosków o przyznanie dofinansowania z NFRZK do zadań przeznaczonych do realizacji w roku 2022 i do przedsięwzięć wieloletnich etapowanych na lata 2022–2023 i 2022–2024. Po przeprowadzonej dyskusji Prezydium upoważniło Przewodniczącego SKOZK do wystąpienia do Generalnego Konserwatora Zabytków z prośbą o rozważenie ponownego wpisu do rejestru zabytków wiaduktu kolejowego nad ulicą Grzegorzecką po zakończeniu jego przebudowy.

7 grudnia Prezydium zapoznało się z informacją dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk o zaawansowaniu realizacji planu odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK, dokonało jego korekty i aktualizacji wieloletniej prognozy finansowej. Prezydium uzupełniło składy osobowe komisji problemowych Komitetu, a także określiło skład osobowy

nowo powstałej Komisji Techniczno-Konserwatorskiej i powierzyło przewodniczenie jej pracom dr hab. Monice Bogdanowskiej.

21 grudnia Prezydium wysłuchało informacji dyrektor WRZKiDN MUW Joanny Florckiewicz-Kamieniarczyk o zaawansowaniu realizacji planu odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK, przyjmując wiadomość, że wykonanie planu nie jest zagrożone. Prezydium zapoznało się z informacją dr hab. Moniki Bogdanowskiej o bieżących ustaleniach Komisji Techniczno-Konserwatorskiej w sprawie konserwacji malowideł ściennych Stanisława Wyspiańskiego w prezbiterium kościoła Franciszkanów. W trakcie posiedzenia dr hab. Bogusław Krasnowolski zreferował wnioski Komisji Programowania i Oceny Realizacji z wizji lokalnej w synagodze Izaaka przeprowadzonej 13 grudnia 2021 roku w związku ze zgłoszeniem przez właściciela zabytku stanu awarii sklepienia. Zdecydowano, że w tej sprawie dodatkowej oceny celowości i efektywności proponowanych przez właściciela rozwiązań konstrukcyjnych dokona Komisja Techniczno-Konserwatorska SKOZK.

Prezydium SKOZK w 2021 roku przyjęło następujące uchwały:

W dniu **5 marca**:

- Nr 1/2021 w sprawie zmian w *Zasadach finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK*;

W dniu **23 marca**:

- Nr 2/2021 w sprawie zmiany zasad działania zespołu do spraw ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020;
- Nr 3/2021 w sprawie zwołania Zebrania Plenarnego w dniu 30 marca 2021 roku i przyjęcia projektów dokumentów do przedłożenia na to posiedzenie;
- Nr 4/2021 w sprawie uzupełnienia składu Komisji Prawno-Organizacyjnej SKOZK
- Nr 5/2021 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2021–2025;

W dniu **31 maja**:

- Nr 6/2021 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;
- Nr 7/2021 w sprawie przyjęcia raportu z ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020;
- Nr 8/2021 w sprawie przeznaczeniu nawiązek zasądzonych na rzecz SKOZK w sprawach przestępstw przeciw zabytkom;
- Nr 9/2021 w sprawie przyjęcia informacji o stanie na dzień 31 grudnia 2020 roku egzekucji nawiązek zasądzonych na rzecz SKOZK;
- Nr 10/2021 w sprawie zawieszenia podjęcia egzekucji komorniczej należności na rzecz SKOZK zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie II Wydział Karny z dnia 10 sierpnia 2016 roku sygn. akt II K 286/16/S;

W dniu **28 czerwca**:

- Nr 11/2021 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2021–2025;
- Nr 12/2021 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;
- Nr 13/2021 w sprawie zmiany warunków udzielenia dofinansowania z NFRZK do realizacji projektu kluczowego NFRZK pod nazwą „Utworzenie Muzeum Cystersów w Mogile w budynkach dawnego Pałacu Opata i Przeoratu wraz z rewaloryzacją otoczenia”;
- Nr 14/2021 w sprawie określenia wzorów formularzy wniosków o przyznanie dofinansowania z NFRZK;

- Nr 15/2021 w sprawie zwołania Zebrania Plenarnego w dniu 10 lipca 2021 roku i przyjęcia projektów dokumentów do przedłożenia na to posiedzenie;

W dniu 2 września:

- Nr 16/2021 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2021–2025;
- Nr 17/2021 w sprawie oceny realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa po pierwszym półroczu 2021 roku i niezbędnych korekt w planie;
- Nr 18/2021 w sprawie sprostowania omyłek pisarskich w Uchwale Nr 12/2021 z dnia 28 czerwca 2021 roku w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;

W dniu 22 października:

- Nr 19/2021 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2021–2025;
- Nr 20/2021 w sprawie oceny realizacji planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa po trzech kwartałach 2021 roku i niezbędnych korekt w planie;
- Nr 21/2021 w sprawie zmiany warunków udzielenia dofinansowania z NFRZK do realizacji projektu kluczowego NFRZK pod nazwą „Utworzenie Muzeum Polskiej Prowincji Dominikanów w części średniowiecznych i nowożytnych zabudowań klasztornych”;
- Nr 22/2021 w sprawie składu osobowego zespołów sterujących priorytetów operacyjnych II–V NFRZK do spraw oceny wniosków o dofinansowanie zadań na rok 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych na lata 2022–2023 i 2022–2024;

W dniu 7 grudnia:

- Nr 23/2021 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej NFRZK na lata 2021–2025;
- Nr 24/2021 w sprawie niezbędnych korekt w planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa;
- Nr 25/2021 w sprawie powołania przewodniczącego i składu Komisji Techniczno-Konserwatorskiej SKOZK;
- Nr 26/2021 w sprawie uzupełnienia składu komisji problemowych SKOZK.

1.5 Komisje problemowe i zespoły sterujące priorytetów operacyjnych

Komisje problemowe SKOZK, tj.:

- Komisja Programowania i Oceny Realizacji,
- Komisja Finansowa,
- Komisja Prawno-Organizacyjna,
- Komisja Ochrony Krajobrazu Kulturowego Krakowa,
- Komisja Inicjatyw Społecznych i Edukacji o Dziedzictwie Krakowa (do 10 lipca 2021 roku pod nazwą: Komisja Informacji i Inicjatyw Społecznych),
- Komisja Techniczno-Konserwatorska

wykonywały w 2021 roku zadania przewidziane w *Regulaminie SKOZK*, w tym przygotowywały niezbędne informacje, wnioski, analizy i opinie o projektach uchwał władz Komitetu.

Działalność **Komisji Programowania i Oceny Realizacji** opisana jest niżej w pkt 2.2 sprawozdania.

Działalność **Komisji Finansowej** opisana jest niżej w pkt 3 sprawozdania.

Komisja Prawno-Organizacyjna w 2021 roku zebrała się na 6 posiedzeniach: 22 marca, 27 maja, 24 czerwca, 31 sierpnia, 21 października, 2 grudnia.

Komisja Prawno-Organizacyjnej, działająca pod przewodnictwem **prof. dra hab. Piotra Dobosza**, opiniowała na bieżąco sprawy przedkładane przez Przewodniczącego SKOZK i Biuro SKOZK, w tym zwłaszcza w zakresie zmian w *Zasadach finansowania prac w obiektach zabytkowych ze środków NFRZK*, *Regulaminie SKOZK* i *Regulaminie Biura SKOZK*. Komisja Prawno-Organizacyjna wypracowywała propozycje sposobu procedowania nad zgłoszonym w trakcie Zebrania Plenarnego SKOZK w dniu 10 lipca 2021 roku postulatem wprowadzenia mechanizmu kadencyjność organów SKOZK pochodzących z wyboru. Na wniosek Komisji Prezydium SKOZK upoważniło Przewodniczącego SKOZK do przeprowadzenia w tej sprawie ankiety wśród członków Komitetu. W prowadzonej w dniach 11–17 października anonimowej ankiecie wzięło udział 104 ze 141 członków Komitetu. W odpowiedzi na pytanie „Czy w Pana/Pani opinii funkcje w Społecznym Komitecie Odnowy Zabytków Krakowa obsadzone w drodze powołania przez zebranie plenarne lub prezydium powinny być kadencyjne?” uzyskano 65 głosów na „tak” i 39 na „nie”. 24 uczestników ankiety opatrzyło odpowiedzi dodatkowym komentarzem i uzasadnieniem. Po zapoznaniu się z wynikiem ankiety Prezydium SKOZK na swym posiedzeniu w dniu 22 października powołało zespół roboczy złożony z członków Komisji Prawno-Organizacyjnej oraz przedstawicieli pozostałych komisji problemowych Komitetu do przygotowania propozycji rozwiązań wprowadzających mechanizmy kadencyjności wewnętrznych organów SKOZK.

Komisja Ochrony Krajobrazu Kulturowego Krakowa rozpoczęła w 2021 roku działalność pod przewodnictwem **prof. dra hab. inż. Kazimierza Flagi**, który 6 września złożył rezygnację z funkcji przewodniczącego. W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się jedno posiedzenie Komisji – w dniu 17 czerwca. Posiedzenie, przeprowadzone w formie telekonferencji, poświęcone było zagadnieniu rewaloryzacji i udostępnienia zabytkowego założenia uzdrowiska i parku Antoniego Matecznego. Punktem wyjścia do dyskusji były referaty wygłoszone przez p. Alinę Dudę oraz dr inż. Barbarę Kopczyńską (EGM S.A. – inwestor Krakowskiej Pijalni Zdrojowej), przybliżające zagadnienie na płaszczyźnie historycznej, krajobrazowej i balneologicznej.

Komisja Informacji i Inicjatyw Społecznych została decyzją Zebrania Plenarnego z 10 lipca 2021 roku przekształcona w **Komisję Inicjatyw Społecznych i Edukacji o Dziedzictwie Krakowa**. Zmiana nazwy wynikała ze wskazania przez SKOZK nowych celów i pól działalności Komisji, zmian w funkcjonowaniu mediów (zmiana charakteru pracy i oczekiwań dziennikarzy, przyspieszenie obiegu informacji, rozwój mediów społecznościowych zacierający granicę między odbiorcami i twórcami przekazu medialnego) oraz konieczność budowania społecznego zaplecza działalności SKOZK poprzez budowanie bezpośrednich relacji. Stąd uwypuklenie roli edukacji w nazwie Komisji i nastawienie na realizację działań długofalowych. Pracami Komisji kierowała **pani Liliana Sonik**. W okresie objętym sprawozdaniem Komisja odbyła jedno posiedzenie w trybie telekonferencji – w dniu 9 listopada. Posiedzenie poświęcone zostało dyskusji na temat sposobów realizacji celów edukacyjnych Komitetu. W konkluzji posiedzenia stwierdzono, że cele edukacyjne winny być realizowane przede wszystkim w oparciu o zasadę sieciowości działań – w ramach współpracy zawieranych z instytucjami realizującymi własne, rozbudowane programy promocji wiedzy o dziedzictwie Krakowa (Urząd Miasta Krakowa, uczelnie wyższe, muzea).

Komisja Techniczno-Konserwatorska została powołana do życia przez Zebranie Plenarne w drodze zmiany Regulaminu SKOZK w dniu 10 lipca 2021 roku. Podstawowym zadaniem Komisji jest opiniowanie na wniosek przewodniczącego lub Prezydium Komitetu rozwiązań konserwatorskich, technicznych, budowlanych i inżynierskich zawarte w wybranych wnioskach o przyznanie dofinansowania z NFRZK pod kątem efektywności proponowanych nakładów

finansowych, a także propagowanie wiedzy o rozwiązaniach technicznych i konserwatorskich znajdujących zastosowanie w procesie rewaloryzacji zabytków.

Skład komisji został określony uchwałą Prezydium w dniu 7 grudnia 2021 roku. Pracami Komisji kierowała **dr hab. Monika Bogdanowska**. W okresie objętym sprawozdaniem Komisja zebrała się 1 raz: 14 grudnia Komisja zapoznała się z efektem współfinansowanych w 2021 roku z NFRZK prac konserwatorskich przy malowidłach figuralnych autorstwa Stanisława Wyspiańskiego w prezbiterium kościoła Franciszkanów. Rezultat przeprowadzonych prac konserwatorskich w części dotyczącej przedstawień figuralnych wzbudził kontrowersje w przestrzeni publicznej z uwagi na finalny efekt artystyczny rekonstrukcji konserwatorskiej i odstępstwa w zakresie kompozycji od pierwotnej wizji twórcy utrwalonej w zachowanych kartonach. Komisja, po przeprowadzonej wizji lokalnej i wstępnym zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją konserwatorską, stwierdziła, że pod względem formalnym prace konserwatorskie prowadzone były w oparciu o pozwolenie konserwatorskie, a efekt prac został zaakceptowany przez organ władzy konserwatorskiej. Ustalono także, że prace konserwatorskie wykonane zostały w technikach odwracalnych, a konserwacja z 2021 roku była trzecią z rzędu pełną, prowadzoną przez osoby przygotowane profesjonalnie do wykonywania tego typu prac konserwacją malowideł w prezbiterium kościoła. Każda z tych konserwacji z uwagi na odnotowany już w okresie międzywojennym bardzo zły stan techniczny malowideł odwoływała się do metody rekonstrukcji bazującej na zachowanych śladach oryginalnej kompozycji, na efektach prac poprzednich konserwatorów i znajomości historycznej ikonografii dzieła. Komisja Techniczno-Konserwatorska zaleciła sporządzenie przez historyków sztuki – znawców twórczości Stanisława Wyspiańskiego dodatkowych ekspertyz, które będą stanowić podstawę ostatecznej oceny efektu estetycznego konserwacji.

W 2021 roku prowadziły w ramach SKOZK działalność **zespoły sterujące priorytetów operacyjnych NFRZK**. Działalność zespołów w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań na rok 2021 została opisana w sprawozdaniu z działalności SKOZK za rok 2020, natomiast w zakresie rozpatrzenia wniosków na rok 2022 opisana jest niżej w pkt 2.1 sprawozdania.

W 2021 roku działały w ramach SKOZ 4 **zespoły robocze** powołane do realizacji konkretnych zadań:

- **zespół do spraw ewaluacji podsumowującej priorytet operacyjny NFRZK „I. Projekty kluczowe” w latach 2017–2020** pracował w składzie określonym Uchwałą Nr 6/2020 Prezydium SKOZK z dnia 30 czerwca 2020 roku (ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 15/2020 Prezydium SKOZK z dnia 13 listopada 2020 roku i Uchwałą Nr 4/2020 Prezydium SKOZK z dnia 4 grudnia 2020 roku). W skład zespołu weszli: przewodniczący SKOZK Borysław Czarakczew – przewodniczący Zespołu, dr hab. Andrzej Betlej, prof. dr hab. Piotr Dobosz, prof. dr hab. Kazimierz Flaga, Joanna Florkiewicz-Kamieniarczyk, dr hab. Bogusław Krasnowolski, prof. dr hab. Andrzej Szczerski, Maciej Wilamowski, prof. dr hab. Jerzy Zdrada. Na podstawie przeprowadzonych w dniach 21 i 22 maja 2021 roku wizyt studyjnych Zespołu we wszystkich obiektach objętych w latach 2017–2020 projektami kluczowymi, analizy dokumentów normatywnych, analizy danych przetworzonych związanych z realizacją projektów kluczowych (w tym zestawień i wykazów sporządzonych przez Biuro SKOZK i WRZKiDN MUW) i ankiet wypełnionych przez członków Zespołu – Zespół jako efekt końcowy swych działań przyjął w dniu 28 maja 2021 roku raport, zawierający rekomendację dalszego wykorzystywania przez SKOZK formuły projektu kluczowego

jako istotnego narzędzia realizacji celów NFRZK, szczególnie w kontekście łączenia działań rewaloryzacyjnych z upowszechnianiem dostępu do dziedzictwa.

Wśród zaleceń raportu wskazano m.in. na konieczność wymagania od beneficjentów przygotowania i publikowania ramowych planów zamówień na asortymenty prac i zamówień objętych projektem oraz na potrzebę utrzymania kwalifikowalności w miarę szerokiego spektrum asortymentów w celu zachowania przez NFRZK możliwości realizacji zróżnicowanych potrzeb rewaloryzacyjnych, z uwzględnieniem kwestii kosztocłonności późniejszego użytkowania zabytku. Zespół rekomendował również ograniczenie możliwości ubiegania się o zwiększenie dofinansowania z NFRZK w przypadku wystąpienia wzrostu kosztów dającego się w oparciu o doświadczenia historyczne przewidzieć na poziomie systemowym na wstępnym etapie projektu (zobowiązanie beneficjenta do zaplanowania na etapie ubiegania się o dofinansowanie z NFRZK rezerwy finansowej środków własnych na pokrycie uprawdopodobnionego wzrostu podstawowych kosztów realizacji projektu). Raport i jego wnioski zostały przyjęte przez Prezydium SKOZK w dniu 31 maja 2021 roku, a treść raportu została ogłoszona w Biuletynie Informacji Publicznej.

- **zespół do spraw rewaloryzacji willi „Kossakówka”.** Zespół powołano w celu wypracowania stanowiska SKOZK odnośnie do planów adaptacji willi „Kossakówka” do potrzeb oddziału Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK w związku z wnioskiem o przyznanie w roku 2021 dofinansowania z NFRZK do prac rewaloryzacyjnych w tym zabytku. Pracami zespołu kierowała pani **Zofia Gołubiew**, a w jego skład wchodził: dr Zbigniew Beiersdorf, Mikołaj Kornecki, dr hab. Bogusław Krasnowolski, Liliana Sonik i prof. dr hab. Andrzej Szczerski. W okresie objętym sprawozdaniem Zespół odbył 1 posiedzenie (7 kwietnia). Efektem pracy zespołu było przygotowanie ramowej koncepcji i propozycji rozwiązań rewaloryzacyjnych służących przeznaczeniu willi na cele ekspozycji prezentującej historię i twórczość rodziny Kossaków. Stanowisko Zespołu zostało przekazane Prezydentowi Miasta Krakowa 30 kwietnia, a także zaprezentowane przez Przewodniczącą Zespołu w trakcie posiedzenia Rady Miasta Krakowa w dniu 26 maja (szerzej o sprawie w pkt 2.3 niniejszego sprawozdania);
- **zespół do spraw rewaloryzacji ogrodów śródblokowych.** Został powołany w celu koordynowania działań SKOZK w zakresie ogrodów krakowskich kamienic w zabytkowym centrum miasta. Pracami zespołu kierowała pani **Liliana Sonik**, a w pracach zespołu uczestniczyli: Przewodniczący SKOZK inż. arch. Borysław Czarakczew, prof. dr hab. Marek Błażucki, dr hab. Monika Bogdanowska, Michał Dąbek, prof. dr hab. Kazimierz Flaga, dr Piotr Kempf, Jan Kuka, prof. dr hab. Zbigniew Myczkowski, dr hab. Bartłomiej Struzik, dr Marta Urbańska, Maciej Wilamowski, prof. dr hab. Agata Zachariasz. Zespół w okresie objętym sprawozdaniem odbył 4 posiedzenia: 31 marca, 13 maja, 22 czerwca, 29 września. Efektem pracy zespołu jest rozpoczęcie od roku akademickiego 2021/2022 projektu edukacyjnego prowadzonego na podstawie porozumienia SKOZK z Politechniką Krakowską i Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie. Projekt zakłada, że w ramach własnej działalności dydaktycznej Wydział Architektury PK oraz Katedra Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego ASP będą włączać studentów do opracowania propozycji aranżacji podwórzy lub otoczenia wybranych obiektów;
- **zespół do spraw strategii SKOZK.** Został powołany przez Przewodniczącego SKOZK w celu przeglądu założeń strategicznych Komitetu oraz narzędzi zarządczych NFRZK pod kątem potrzeb wynikających m.in. z malejącej siły nabywczej środków gromadzonych w Funduszu, rozwoju gospodarczego Krakowa, przemian funkcji społeczno-gospodarczych zespołów zabytkowych, zmian w otoczeniu rynkowym procesu rewaloryzacji zabytków i innych zjawisk

strukturalnych mających wpływ na realizację ustawowych celów Funduszu, a także lokalnych, krajowych i międzynarodowych polityk ochrony i odnowy dziedzictwa. Pracami zespołu kierował **prof. dr hab. Jacek Purchla**, a w jego skład weszli: inż. arch. Borysław Czaraczew, Katarzyna Basiak-Gała, prof. dr hab. Piotr Dobosz, prof. Grażyna Korpala, dr hab. Bogusław Krasnowolski, dr Andrzej Siwek, Maciej Wilamowski. Zespół odbył 5 posiedzeń w dniach: 25 listopada i 9 grudnia 2021 roku, 12 stycznia, 3 lutego i 28 lutego 2022 roku. Zespół wypracował szczegółową rekomendację w sprawie terminów i zasad naboru wniosków do nowej (drugiej) edycji projektów kluczowych NFRZK (tj. edycji na lata 2022–2024) oraz opracował i przyjął projekt nowego dokumentu strategicznego – *Programu i kierunków SKOZK*, będący rozwinięciem analogicznych dokumentów przyjmowanych przez Komitet w latach 1990, 2001 i 2014.

1.6 Współpraca instytucjonalna

W 2021 roku SKOZK kontynuował współpracę z **Małopolskim Urzędem Wojewódzkim** jako jednostką sprawującą na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 roku o Narodowym Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa obsługę finansową NFRZK.

SKOZK podjął w 2021 roku kroki zmierzające do zinstytucjonalizowania współpracy z **Województwem Małopolskim**. Zarząd Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr 1831/21 z dnia 14 grudnia 2021 roku zaakceptował zawarcie przyszłego porozumienia ze SKOZK regulującego zasady współdziałania obu instytucji w sprawach zabytków i dziedzictwa.

2 czerwca 2021 roku SKOZK zawarł porozumienia o współpracy z **Akademią Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie** oraz **Politechniką Krakowską im. Tadeusza Kościuszki**. Zawarte porozumienia przewidują m.in. współpracę w zakresie organizacji wydarzeń artystycznych i naukowych, zajęć, warsztatów i szkoleń naukowych, praktyk i staży studenckich, promocji i upowszechniania nauki i sztuki. Narzędziami realizacji tych celów mogą być m.in. wydarzenia artystyczne i naukowe, w tym wspólne imprezy promujące ochronę dziedzictwa i odnowę zabytków, współpraca z artystami z obszaru sztuk pięknych i konserwacji dzieł sztuki oraz architektami, a także praktyki studenckie związane z realizowanymi wydarzeniami.

W ramach zawartych porozumień Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa włączał się w roku 2021 w działania o charakterze naukowym i popularnonaukowym. Objęły one m.in. rozpoczęcie od roku akademickiego 2021/2022 projektu edukacyjnego dotyczącego projektowania aranżacji ogrodowych wewnątrz zabytkowych bloków śródmiejskich, angażującego studentów Wydziału Architektury PK oraz Katedry Projektowania Architektoniczno-Rzeźbiarskiego ASP. W okresie objętym sprawozdaniem Przewodniczący SKOZK objął patronatem dwie konferencje naukowe, których głównym organizatorem była Politechnika Krakowska. Pierwszą z nich była III Konferencja Naukowa z cyklu „Zabytki i energia”, która w dniach 5–6 listopada 2021 roku odbyła się w Małopolskim Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego PK, a poświęcona była aspektom prawnym, technicznym i krajobrazowym zastosowania fotowoltaiki w obiektach zabytkowych. W konferencji czynny udział jako prelegenci wzięli członkowie Komitetu: dr hab. Marcin Furtak, dr hab. Monika Bogdanowska, dr Andrzej Siwek, prof. dr hab. Zbigniew Myczkowski oraz dr Krzysztof Wielgus. Druga z konferencji, pod nazwą „Podziemny Kraków – hydrologia na obszarze historycznego miasta”, odbyła się w dniach 18–19 listopada 2021 roku i dotyczyła kwestii uwarunkowań gruntowych i wodnych, w tym szczególnie dotyczących nawarstwień antropogenicznych oraz ich powiązań z ochroną dziedzictwa na obszarze historycznego Krakowa. W konferencji czynny udział wzięli członkowie SKOZK: dr hab. Monika Bogdanowska, Emil Zaitz, dr Janusz Firlet, dr hab. Waldemar Komorowski oraz dr Marta Urbańska.

1.7 Biuro SKOZK

Za obsługę organizacyjną Zebrania Plenarnego, Prezydium, komisji problemowych, zespołów sterujących priorytetów operacyjnych i zespołów roboczych Komitetu, za przygotowywanie projektów uchwał, dokumentów i korespondencji SKOZK, a także za nabór i weryfikację formalną wniosków o dofinansowania z NFRZK odpowiadało **Biuro SKOZK** finansowane ze środków Kancelarii Prezydenta RP.

Pracami Biura kierował dyrektor **Maciej Wilamowski**. W Biurze w dniu 31 grudnia 2021 roku zatrudnione były na podstawie umowy o pracę 4 osoby w ramach 4 etatów: 1 etatu dyrektora Biura, 2 etatów pracowników prowadzących bezpośrednią obsługę organizacyjną SKOZK, 1 etatu związanego z obsługą sekretariatu. Ponadto 1 etat pozostawał nieobsadzony. Jedno stanowisko pracy w wymiarze 0,4 etatu (głównego księgowego) zostało w 2021 roku zlikwidowane w związku z przekazaniem obsługi finansowo-księgowej Biura służbom finansowo-księgowym Kancelarii Prezydenta RP. Zatrudnienie w Biurze na koniec roku na poziomie 4 pracowników było najniższe w całej historii jednostki.

Biuro prawidłowo realizowało zadania, które wynikają z *Regulaminu Biura SKOZK* i bieżących zaleceń władz Komitetu i kierownictwa Kancelarii Prezydenta RP. Dyrektor Biura brał udział z głosem doradczym w posiedzeniach komisji, zespołów sterujących i zespołów roboczych, a pracownicy Biura pełnili funkcje ich sekretarzy.

Biuro odpowiadało za weryfikację pod względem formalnym wpływających wniosków o dofinansowania z NFRZK, prowadziło w tym zakresie korespondencję z wnioskodawcami i sporządzało rejestry wniosków.

W związku z planowanym powołaniem zespołu roboczego ds. strategii SKOZK Biuro przeprowadziło w sierpniu i wrześniu akcję zbierania od dysponentów krakowskich zabytków informacji o przewidywanych dużych przedsięwzięciach rewaloryzacyjnych, które mogłyby być realizowane w formule projektów kluczowych NFRZK. W efekcie uzyskano **66 tzw. fiszek informacyjnych projektów kluczowych**, których łączną wartość dysponencji zabytków oszacowali na ponad 1 mld zł, przy sumie oczekiwanego dofinansowania NFRZK w wysokości 636 mln zł.

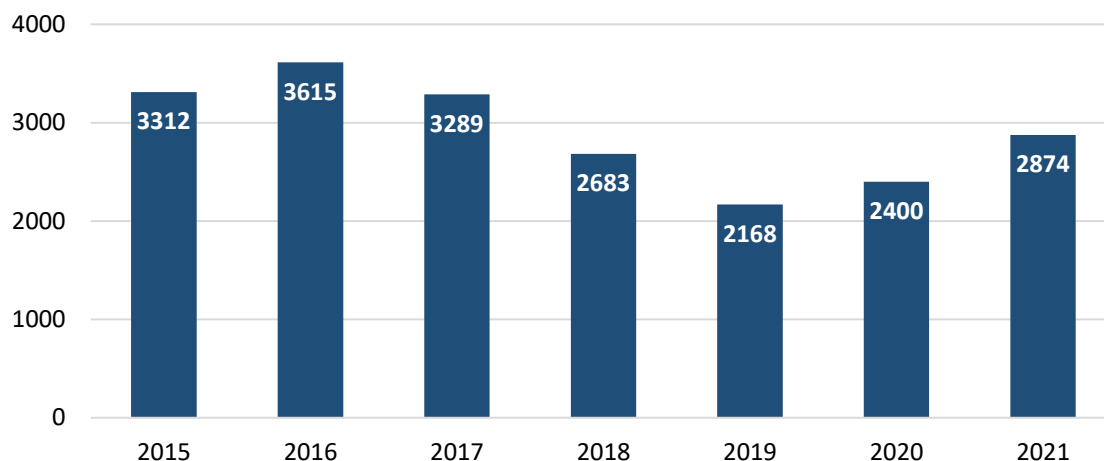
W 2021 roku Biuro zorganizowało i obsłużyło 49 posiedzeń organów statutowych i innych ciał kolegialnych działających w ramach SKOZK oraz przygotowało projekty 39 uchwał SKOZK i Prezydium SKOZK. Sekretariat Biura zarejestrował w 2021 roku łącznie z wnioskami o dofinansowania z NFRZK 2874 pism przychodzących i wychodzących. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim ilości korespondencji (zob. Wykres 1) wynikał głównie z większej liczby zadań objętych w 2021 roku dofinansowaniem z NFRZK oraz ze zwiększenia częstotliwości posiedzeń stałych organów i zespołów roboczych SKOZK.

Pracownicy Biura SKOZK w 2021 roku wzięli udział w 38 komisjach konserwatorskich organizowanych w obiektach objętych dofinansowaniem z NFRZK, a służących ocenie przebiegu i rezultatów prac konserwatorskich i robót budowlanych.

Do zadań Biura SKOZK należała m.in. opieka nad skarbonami NFRZK. Dwie skarboney zlokalizowane są od 1978 roku w Rynku Głównym i na Wawelu, trzecia od roku 2015 w terminalu Portu Lotniczego im. Jana Pawła II w Krakowie-Balicach, czwarta od 2017 roku na zewnętrznym dziedzińcu opactwa w Tyńcu. Środki zgromadzone w skarbonach w całości zasilają rachunek bankowy NFRZK. Zbiórka ma status zbiórki publicznej zarejestrowanej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji pod numerem 2015/4227/OR i nazwą „Na odnowę zabytków Krakowa – Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa”. Za opiekę nad skarbonami i

prorowadzenie zbiórki odpowiedzialny był pracownik Biura pan Michał Skoczylas. Wyniki finansowe zbiórki przedstawione są niżej w rozdziale 3 sprawozdania.

Wykres 1. Łączna liczba jednostek korespondencji przychodzącej i wychodzącej zarejestrowanych przez Biuro SKOZK w poszczególnych latach

Dyrektor Biura zgodnie z poleceniami kierownictwa Kancelarii Prezydenta RP brał udział w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich poświęconych sprawozdaniu z realizacji budżetu w 2020 roku i projektowi ustawy budżetowej na rok 2022. Dyrektor Biura był także członkiem powołanego przez Prezydenta Miasta Krakowa zespołu opiniującego wnioski na rok 2021 o udzielenie dotacji celowej z budżetu Gminy Miejskiej Kraków z przeznaczeniem na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków i niestanowiących jej wyłącznej własności. Pozwoliło to na bieżącą koordynację decyzji podejmowanych przez Gminę i SKOZK w celu uniknięcia sytuacji, w której niektóre działania byłyby niepotrzebnie dublowane.

Działalność Biura SKOZK w zakresie informacji i edukacji opisana jest niżej w pkt 5.1 sprawozdania.

2. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA I W ZAKRESIE OCENY REALIZACJI

2.1 Działalność zespołów sterujących priorytetów operacyjnych

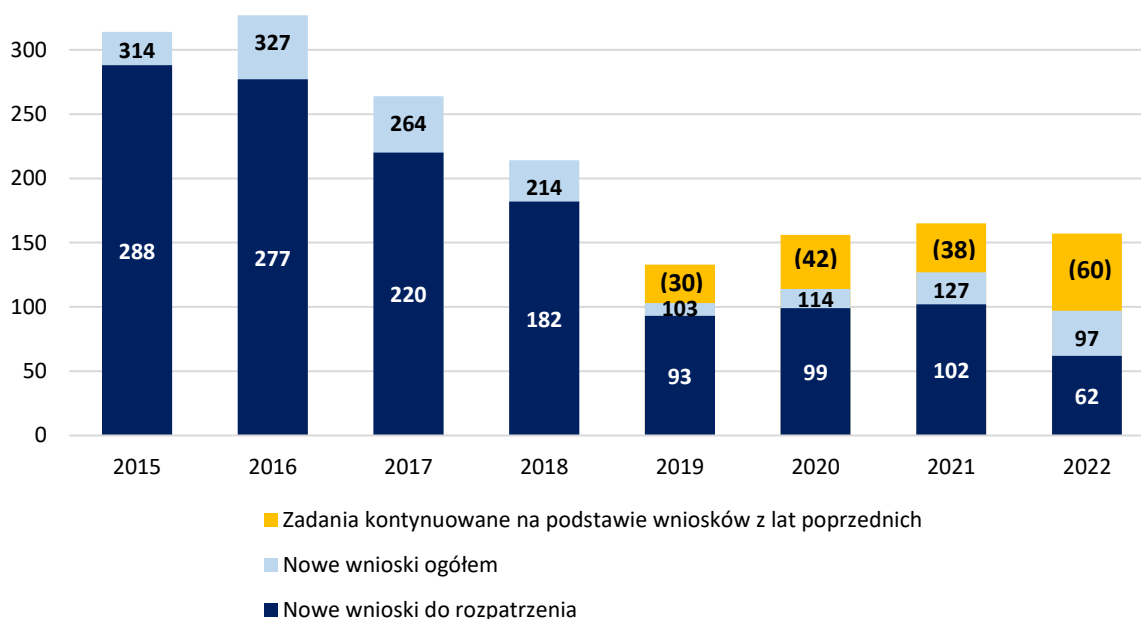
Działanie **zespołów sterujących priorytetów operacyjnych** NFRZK służyło przygotowaniu materiałów do projektu planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa w roku 2022 ze środków NFRZK. Podstawą pracy zespołów były wnioski dysponentów zabytków o przyznanie dofinansowań z NFRZK, założenia ujęte w Uchwale Nr 11/2016 SKOZK z dnia 2 lipca 2016 roku w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa na lata 2016–2019 wraz z jej późniejszymi aktualizacjami oraz założenia strategiczne zapisane w dokumencie *Program i kierunki działania SKOZK*.

Łącznie do SKOZK do 14 marca 2022 roku (tj. do dnia zamknięcia wszystkich rejestrów wniosków) wpłynęło **97 wniosków o przyznanie dofinansowania** w roku 2022 i latach następnym, z czego do rozpatrzenia zostało zakwalifikowanych **62**.

Z **62** wniosków zakwalifikowanych do rozpatrzenia **2** wnioski wpłynęły w trybie interwencyjnym po 1 stycznia 2022 roku w terminie uniemożliwiającym objęcie ich oceną przez zespoły sterujące. Tym samym ocenie przez zespoły w ramach priorytetów operacyjnych II–V poddanych zostało **60** wniosków.

Przyczynę zmniejszenia liczby nowych wniosków (zob. Wykres 2) należy wiązać z bardzo dużą (największą w stosunku do ostatnich trzech lat) liczbą zadań, które w roku 2022 realizowane będą jako II lub III etapy przedsięwzięć wieloletnich etapowanych na podstawie wniosków rozpatrzonych odpowiednio w roku 2020 i 2021. W formule przedsięwzięć wieloletnich etapowanych według stanu z 31 grudnia 2021 roku realizowanych było **60 przedsięwzięć przewidzianych do kontynuacji w roku 2022**.

Wykres 2. Liczba wniosków o przyznanie dofinansowania z NFRZK w poszczególnych latach według stanu z chwili przyjęcia rocznego planu rzeczowo-finansowego

Utrzymano w ramach poszczególnych priorytetów operacyjnych obowiązujący od naboru wniosków na rok 2017, wymóg minimalnych kosztów netto zadań, poniżej których (za wyjątkiem sytuacji awaryjnych lub zadań projektowych) złożenie wniosku nie jest możliwe („II. Obiekty użyteczności publicznej”: 250.000,00 zł, „III. Obiekty sakralne”: 150.000,00 zł, „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”: 150.000,00 zł; „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej”: 10.000,00 zł dla obiektów cmentarnych i ich grup oraz 150.000,00 zł dla zespołów zieleni komponowanej).

Zespoły sterujące priorytetów operacyjnych NFRZK dokonywały oceny wniosków o dofinansowanie z NFRZK przedstawiając listy rankingowe wniosków i rekomendacje, w tym rekomendacje w sprawie przyznania na dane zadanie na wniosek beneficjenta dofinansowania z NFRZK w wysokości ponad 50% koniecznych nakładów. Podstawę pracy zespołów stanowił *Regulamin pracy zespołów sterujących priorytetów operacyjnych NFRZK* nadany Uchwałą Nr 12/2016 Prezydium SKOZK z dnia 2 lipca 2016 roku. Stosowane przez zespoły kryteria oceny punktowej określone są w uchwałach SKOZK o ustanowieniu wieloletnich prognoz finansowych NFRZK. Członkowie zespołów złożyli pisemne deklaracje bezstronności i poufności, a w przypadku powzięcia informacji o istnieniu okoliczności mogącej budzić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności – pisemne oświadczenia o wyłączeniu się w odpowiednim zakresie z czynności zespołu.

Zgodnie z systemem przyjętym w 2017 roku zespoły sterujące w ramach konkursu o dofinansowania na rok 2022 rozpatrywały równolegle wnioski dotyczące zadań jednorocznych i przedsięwzięć wieloletnich.

2.1.1 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z NFRZK do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024 działał w składzie: **dr hab. Bogusław Krasnowolski – przewodniczący**, dr Zbigniew Beiersdorf, dr Beata Biedrońska-Słotowa, dr hab. Monika Bogdanowska, dr hab. Andrzej Gaczoł, dr Łukasz Galusek, dr Jan Janczykowski, inż. arch. Mikołaj Kornecki, doc. dr hab. Roman Kozłowski, prof. dr hab. Zdzisław Noga, prof. dr hab. Jacek Purchla, Aldona Sudacka, prof. dr hab. Stanisław Waltoś, Jerzy Zbiegień – członkowie. Powołani w skład Zespołu członkowie: prof. dr hab. Andrzej Szczerski i prof. dr hab. Jan Świąch nie wzięli udziału w jego pracach.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęło do SKOZK **36** wniosków. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało do rozpatrzenia **27 wniosków** (w tym 3 wnioski złożone w trybie interwencyjnym po 1 stycznia 2022 roku, z których 1 wpłynął w terminie uniemożliwiającym skierowanie ich do oceny przez zespół sterujący i w związku z tym nie podlegał jego ocenie), **9** wniosków z powodów formalnych zwrócono wnioskodawcom bez rozpatrzenia.

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowanie (8 i 15 marca 2022 roku).

Efektom prac zespołu sterującego są przyjęte 15 marca 2022 roku listy rankingowe wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024.

W ramach wniosków nieobjętych działaniem szczegółowym zespół rekomendował do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym **11** zadań podlegających jego ocenie, **5** zadań rekomendował do umieszczenia na liście rezerwowej, a **1** zadanie nie zostało rekomendowane do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym. W ramach listy rankingowej wniosków objętych działaniem „II.1 Twierdza Kraków” zespół rekomendował **7** zadań podlegających jego ocenie do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym, **1** zadanie uzyskało rekomendację do umieszczenia na liście rezerwowej, a **1** zadanie nie zostało rekomendowane do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym.

2.1.2 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „III. Obiekty sakralne”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „III. Obiekty sakralne” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z NFRZK do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024 działał w składzie: **dr hab. Bogusław Krasnowolski – przewodniczący**, dr Beata Biedrońska-Słotowa, dr Paweł Boliński, Krzysztof Czyżewski, dr hab. Wojciech Drelicharz, prof. dr hab. Marcin Fabiański, prof. Grażyna Korpala, ks. dr Andrzej J. Nowobilski, Irena Palca, dr hab. Paweł Pencakowski, dr hab. Mieczysław Rokosz, ks. prof. dr hab. Jacek Urban, Emil Zaitz – członkowie. Powołani w skład Zespołu członkowie: dr hab. Andrzej Betlej i dr hab. Marek Walczak nie wzięli udziału w jego pracach.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęło do SKOZK **27** wniosków. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało do rozpatrzenia **20** wniosków (w tym 1 wniosek złożony w trybie interwencyjnym w terminie uniemożliwiającym skierowanie go do oceny przez zespół sterujący i w związku z tym nie podlegający jego ocenie), **7** wniosków z powodów formalnych zwrócono wnioskodawcom bez rozpatrzenia.

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowanie (28 lutego i 8 marca 2022 roku).

Efektom pracy zespołu sterującego jest przyjęta 15 marca 2022 roku lista rankingowa wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024.

Zespół rekomendował **11** zadań do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym i **7** zadań do umieszczenia na liście rezerwowej, a **1** zadaniu nie udzielił rekomendacji do umieszczenia w planie rzeczowo-finansowym z powodu wystąpienia okoliczności niepodlegających bezpośrednio ocenie w ramach przyjętych kryteriów punktacji.

2.1.3 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z NFRZK do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024 działał w składzie: **prof. dr hab. Jerzy Zdrada – przewodniczący**, dr Zbigniew Beiersdorf, dr hab. Monika Bogdanowska, dr Paweł Dettloff, prof. dr hab. Bogusław Dopart, dr Jan Janczykowski, arch. Krystyna Łyczakowska, prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk, Halina Rojkowska-Tasak, dr Andrzej Siwek, prof. dr hab. Krzysztof Stopka, dr Marta Urbańska, dr Krzysztof Wielgus – członkowie. Powołany w skład zespołu dr hab. Waldemar Komorowski nie wziął udziału w jego pracach.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęło do SKOZK **27** wniosków. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało do rozpatrzenia **9** wniosków, **1** wniosek w momencie zamknięcia rejestru wniosków wciąż podlegał weryfikacji formalnej z przyczyn niezależnych od Biura SKOZK, a **17** wniosków z powodów formalnych zostało zakwalifikowanych do zwrotu wnioskodawcom bez rozpatrzenia.

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowanie (28 lutego i 10 marca 2022 roku).

Efektom pracy zespołu sterującego jest przyjęta 11 marca 2022 roku lista rankingowa wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024.

Zespół rekomendował wszystkie **10** zadań podlegających jego ocenie do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym, w tym 1 zadanie warunkowo w związku z niezakończonym procesem jego sprawdzenia pod względem formalnym.

2.1.4 Działalność zespołu sterującego priorytetu operacyjnego „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej”

Zespół sterujący priorytetu operacyjnego „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej” w zakresie rozpatrzenia wniosków o przyznanie dofinansowań z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024 działał w składzie: **Michał Koziol – pełniący obowiązki przewodniczącego**, Irena Palca, Waław Passowicz, dr hab. Mieczysław Rokosz, Liliana Sonik, dr hab. Marian Wołkowski-Wolski, Elżbieta Wyszyńska – członkowie. Powołana w skład zespołu jako przewodnicząca Zofia Gołubiew nie mogła wziąć udziału w jego pracach.

W ramach priorytetu operacyjnego wpłynęło do SKOZK 7 wniosków. Biuro SKOZK po przeprowadzeniu weryfikacji wniosków (w tym pod kątem terminowości złożenia, poprawności, kompletności) zakwalifikowało 6 wniosków do rozpatrzenia, 1 wniosek z powodów formalnych zwrócono wnioskodawcy bez rozpatrzenia.

Zespół odbył 2 posiedzenia poświęcone ocenie wniosków o dofinansowania (28 lutego i 8 marca 2022 roku). W ramach oceny wniosków obejmujących grupy obiektów cmentarnych o zróżnicowanej klasie artystycznej i różnym stanie technicznym zespół dokonał zbiektywizowanej oceny stopnia konieczności wykonania prac konserwatorskich dla poszczególnych obiektów i przekazał odpowiednie wnioski w trybie roboczym dyrektor WRZKiDN MUW.

Efektom prac zespołu sterującego są przyjęte 10 marca 2022 roku listy rankingowe wniosków o przyznanie w ramach priorytetu dofinansowań do zadań realizowanych w roku 2022 i przedsięwzięć wieloletnich etapowanych realizowanych w latach 2022–2024.

W ramach wniosków nieobjętych działaniami szczegółowymi zespół rekomendował do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym wszystkie 4 zadania podlegające jego ocenie. Podobnie w ramach listy rankingowej wniosków objętych działaniem „V.1 Cmentarz Rakowicki – księga historii Polski” zespół rekomendował wszystkie 2 zadania podlegające jego ocenie do uwzględnienia w planie rzeczowo-finansowym.

2.2 Działalność Komisji Programowania i Oceny Realizacji

W 2021 roku Komisja zebrała się na 9 posiedzeniach w dniach: 22 marca, 28 maja, 24 czerwca, 30 sierpnia, 19 października, 2 listopada, 29 listopada, 3 grudnia, 13 grudnia. Pracom komisji przewodniczył **dr hab. Bogusław Krasnowolski**.

W 2021 roku przyjęty plan rzeczowo-finansowy korygowany był pięciokrotnie. Propozycje korekt opracowywane przez WRZKiDN MUW opiniowane były przez Komisję w zakresie wynikającym z tematyki jej działania, a następnie przedkładane Prezydium SKOZK do rozpatrzenia. Realizując regulaminowy obowiązek czuwania nad właściwym przebiegiem prac finansowanych z NFRZK, członkowie komisji w 2021 roku uczestniczyli w licznych komisjach typowania robót, przeglądu i oceny realizacji oraz odbiorów końcowych w poszczególnych obiektach. Dało to możliwość bieżącej kontroli przebiegu procesu inwestycyjnego oraz konsultacji wykonawców i inwestorów z ekspertami wchodzącymi w skład komisji. Ponadto członkowie komisji zbierali się doraźnie w związku z koniecznością oceny stanu zachowania i potrzeb poszczególnych zabytków w perspektywie ich dalszej odnowy przy udziale środków NFRZK.

W okresie objętym sprawozdaniem przedstawiciele Komisji dokonali 3 wizytacji obiektów zabytkowych niezwiązanych z aktualnymi przeglądami trwających prac. 2 listopada Komisja na prośbę inwestora zapoznała się na miejscu z efektem zakończonej konserwacji grupy rzeźbiarskiej Ogrojca w kościele św. Barbary. Konserwację dzieł związanych w literaturze przedmiotu z warszatem Wita Stwosza oceniono jako wykonaną prawidłowo. 29 listopada przedstawiciele komisji zapoznali się wstępnie z efektami zakończonej konserwacji malowideł figuralnych autorstwa Stanisława Wyspiańskiego w prezbiterium kościoła Franciszkanów. Opracowanie projektu stanowiska SKOZK w kwestii dalszego postępowania z malowidłami zostało przekazane Komisji Techniczno-Konserwatorskiej SKOZK. 13 grudnia Komisja zapoznała się w synagodze Izaaka ze stanem uszkodzonego sklepienia nawy oraz założeniami technologicznymi planowanych prac zabezpieczających.

2.3 Sprawa koncepcji adaptacji willi „Kossakówka” na oddział Muzeum Sztuki Współczesnej MOC AK

W toku rozpatrywania przez SKOZK wniosku o przyznanie w roku 2021 dofinansowania z NFRZK do dalszych prac rewaloryzacyjnych w willi „Kossakówka” SKOZK zapoznał się z przedstawioną przez jej właściciela (Muzeum Sztuki Współczesnej MOC AK) koncepcją ideowo-funkcjonalną, zakładającą urządzenie w willi placówki edukacyjno-ekspozycyjnej wprowadzającej odbiorców w ogólnie pojętą tematykę historii sztuki. Koncepcja ta została zakwestionowana przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków jako nieuwzględniająca tradycji miejsca wynikającej z twórczej i wielowątkowej obecności kilku pokoleń rodziny Kossaków. Zastrzeżenia te podzieliła też część członków Komitetu. W związku z tym, po dyskusji na posiedzeniu Prezydium SKOZK w dniu 5 marca oraz w wyniku prowadzonych w trybie roboczym uzgodnień pomiędzy Przewodniczącym SKOZK a dyrekcją Muzeum Sztuki Współczesnej MOC AK, Przewodniczący SKOZK powołał działający pod kierownictwem pani **Zofii Gołubiew** zespół roboczy do spraw „Kossakówki”.

Celem zespołu było przygotowania ramowej koncepcji i propozycji rozwiązań konserwatorskich służących przeznaczeniu willi wyłącznie na cele związane z upamiętnieniem rodziny Kossaków. Zespół wypracował stanowisko, które 30 kwietnia zostało przekazane Prezydentowi Miasta Krakowa. Zakłada ono możliwość wprowadzenia windy, pogłębienia piwnic na potrzeby zaplecza technicznego, powstania w części narożnej ogrodu nowej kubatury – pawilonu nawiązującego do znajdującej się tam pierwotnie zabudowy gospodarczej oraz otwarcie widokowe na willę od strony pierzei alei Krasińskiego.

Właściciel obiektu 25 maja opublikował oświadczenie o zawieszeniu planów urządzenia w „Kossakówce” muzeum historii sztuki. Stanowisko SKOZK w sprawie zagospodarowania willi zostało zaprezentowane przez panią Zofię Gołubiew na posiedzeniu Rady Miasta Krakowa w dniu 26 maja. W przyjętej przez Radę rezolucji Nr 89/LVIII/21 zwrócono się z apelem do Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie zagospodarowania tego zabytku z przeznaczeniem na muzeum Kossaków. Koncepcja ta została następnie przyjęta do realizacji przez właściciela obiektu.

2.4 Realizacja planu odnowy zabytków Krakowa na rok 2021 ze środków NFRZK

2.4.1 Założenia strategiczne

Podstawowe założenie strategiczne odnowy zabytków Krakowa w roku 2021 zawarte były w dokumencie *Program i kierunki działania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa* (Uchwała Nr 7/2014 SKOZK z dn. 8 listopada 2014 roku z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z tym dokumentem w doborze zadań do planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK Komitet dokonywał oceny wartości proponowanych zadań pod kątem zabytkowej i historycznej wartości obiektu i jego wyposażenia, autentyczności zabytkowej substancji i konstrukcji, stanu zachowania (przy priorytetowym traktowaniu zabytków szczególnie zagrożonych), możliwości współpracy z beneficjentem (preferując zadania realizowane przy znaczącym wkładzie finansowym inwestora), a także pod kątem stopnia zaawansowania prac, traktując preferencyjnie zadania kontynuowane.

Zarazem zgodnie z przyjętą strategią Komitet oceniał wnioskowane zadania także pod kątem rangi poszczególnych zabytków w ujętych hierarchicznie kompozycjach urbanistycznych, wśród których najwyższą wartość zachowują zespoły objęte wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO (Wawel, historyczne centrum Krakowa w obrębie Plant, Kazimierz i Stradom). Niższą wagę w tym kryterium przypisano pozostałym obszarom uznanym za pomniki historii (w zakresie wpisów na listę pomników historii dokonanych zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej

Polskiej w 1994 roku i rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 roku: terenom pomiędzy Plantami a drugą obwodnicą, osiemnastowiecznemu Podgórzu, dawnemu przedmieściu Wesoła, Kopcu Kościuszki z otoczeniem i opactwu Benedyktynów w Tyńcu), najniższą zaś wagę enklawom na obrzeżach miasta związanym z dawnymi układami wiejskimi, relikdami wiejskiego krajobrazu, zespołami rezydencjonalnymi i sakralnymi oraz zespołami fortecznymi, a także z wybitnymi realizacjami architektonicznymi XX wieku.

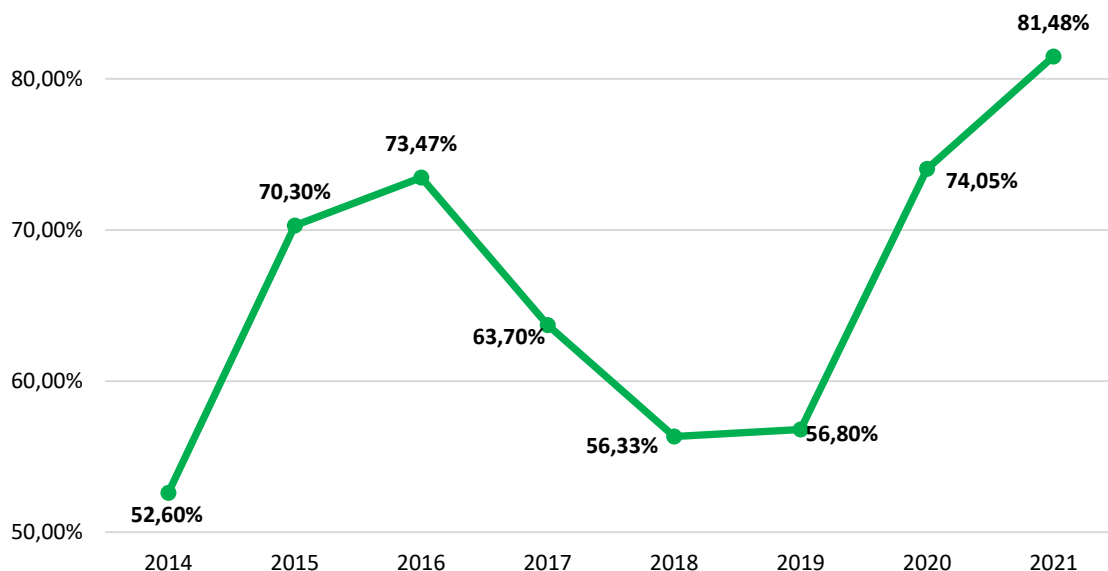
Przyjęte założenia strategiczne znalazły swoje odzwierciedlenie w zasadach oceny wniosków przez zespoły sterujące. W przypadku zadań związanych z zabytkowymi budynkami (priorytety II i III), a także z zespołami zieleni komponowanej (priorytet V) przedmiotem oceny eksperckiej (stanowiącej do 65% ogółu punktów możliwych do otrzymania przez wniosek) była wartość artystyczna, historyczna lub naukowa chroniona w ramach danego zadania (do 25% punktów), konieczność wykonania prac wynikająca ze stanu substancji zabytkowej (do 20% punktów) i ranga obiektu w układzie urbanistycznym (do 20% punktów). Dla tego ostatniego kryterium przyjęto zróżnicowane górne i dolne limity punktacji dla poszczególnych obszarów – przy zachowaniu preferencji dla Wawelu, Starego Miasta i Kazimierza, niższym dolnym limicie punktacji dla obszarów położonych poza obrębem wpisu na listę UNESCO, lecz w granicach pomników historii, oraz najniższym zakresie możliwej punktacji dla enklaw zabytkowych poza obszarami pomników historii. Na podstawie doświadczeń lat poprzednich w roku 2019 Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa postanowił wprowadzić odrębny system punktacji eksperckiej dla wniosków rozpatrywanych w ramach priorytetu „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”, zakładający ocenę wartości artystycznej, historycznej lub naukowej chronionej wnioskowanym zadania (do 25% punktów), konieczności wykonania prac wynikającej ze stanu substancji zabytkowej (do 25% punktów), rangi obiektu w układzie urbanistycznym (do 10% punktów) i zgodności wnioskowanego zadania z założeniami strategicznymi zawartymi w *Programie i kierunkach działania SKOZK* (do 5% punktów). Ocena wniosków rozpatrywanych we wszystkich priorytetach uwzględnia także obiektywną ocenę parametryczną (do 35% możliwych do otrzymania przez wniosek punktów, z czego 5% w przypadku objęcia obiektu finansowaniem z NFRZK w dwóch poprzednich latach oraz do 30% za zadeklarowany wkład własny – proporcjonalnie do jego wysokości).

Plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa zgodnie z przyjętą praktyką realizowano w podziale na priorytety i działania. Alokacje finansowe do poszczególnych priorytetów i działań ustalane były kwotowo w aktualizowanej na bieżąco wieloletniej prognozie finansowej NFRZK. W 2021 roku dofinansowania z NFRZK udzielane były w ramach następujących działań priorytetów i działań:

- **Priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej”**, zawierającego działanie „II.1 Twierdza Kraków”;
- **Priorytetu operacyjnego „III. Obiekty sakralne”**;
- **Priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”**;
- **Priorytetu operacyjnego „V. Kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni komponowanej”** zawierającego działanie „V.1 Cmentarz Rakowicki – księga historii Polski”.

W związku z zakończeniem w roku 2020 realizacji zakresów kwalifikujących się do dofinansowania z NFRZK w pierwszej, rozpoczętej w 2017 roku edycji projektów kluczowych NFRZK, w okresie objętym sprawozdaniem nie wydatkowano środków w ramach priorytetu operacyjnego „I. Projekty kluczowe”.

Wykres 3. Miernik wykonania budżetu zadaniowego „Liczba zadań objętych dofinansowaniem z NFRZK w stosunku do zgłoszonych potrzeb” w poszczególnych latach

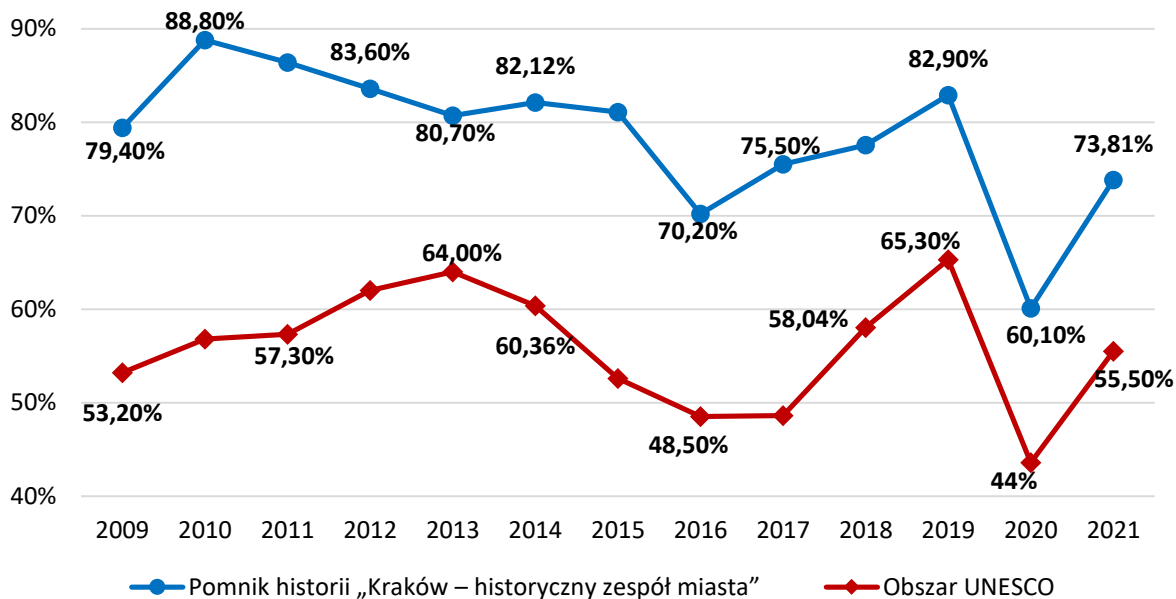

Jak wynika z raportowanego Ministerstwu Finansów corocznie miernika wykonania budżetu zadaniowego o nazwie „Liczba zadań objętych finansowaniem z NFRZK w stosunku do zgłoszonych potrzeb” w planie rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa na 2021 roku po jego korektach znalazło się w całości lub w części 81,48% zadań objętych wnioskami o dofinansowania. Wzrost tego wskaźnika (zob. Wykres 3) w ostatnich latach jest skutkiem kilku czynników. Do najważniejszych należą: zmniejszanie się liczby napływających wniosków o dofinansowania oraz wdrożenie do praktyki NFRZK formuły przedsięwzięcia wieloletniego etapowanego pozwalającej zaspokajać większą ilość potrzeb poprzez obciążanie NFRZK warunkowymi zobowiązaniami na przyszłe lata.

Na zadania zrealizowane **na obszarach uznanych za pomniki historii** przeznaczono w 2021 roku z NFRZK **23.422.971,83 zł**, tj. **77,93%** ogółu wydatkowanych środków Funduszu. Z tej sumy 22.183.884,30 zł, tj. 73,81% ogółu wydatkowanych środków Funduszu, przypadło na historyczne centrum miasta uznane za pomnik historii w 1994 roku. Na osiągnięcie tego wzrostu (zob. Wykres 4) wpływ miało m.in. zwiększenie w strukturze wydatków Funduszu w stosunku do lat poprzednich udziału priorytetu operacyjnego „IV. Obiekty mieszkalne i usługowe”, obejmującego liczne zadania realizowane na terenie pomnika historii, zmniejszenie udziału działania szczegółowego „II.1 Twierdza Kraków” w wydatkach Funduszu (z 15,24% w roku 2020 do 11,38% w roku 2021) oraz punktowe skoncentrowanie udzielonych dofinansowań na dużych przedsięwzięciach rewaloryzacyjnych w ścisłym centrum miasta (bazylika Franciszkanów, Klasztor w zespole Muzeum Książąt Czartoryskich, Zamek Królewski i katedra na Wawelu, gmach główny Polskiej Akademii Umiejętności).

Z kolei na zadania realizowane w centralnej części pomnika historii, stanowiącej od 1978 roku przedmiot wpisu na **Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO**, przeznaczono z NFRZK w 2021 roku kwotę **16.681.502,59 zł**, tj. **55,50%** ogółu wydatków. Z przyczyn analogicznych jak w przypadku koncentracji nakładów w obrębie pomników historii nastąpił tu zatem odczuwalny wzrost koncentracji nakładów w stosunku do poprzedniego roku (zob. Wykres 4).

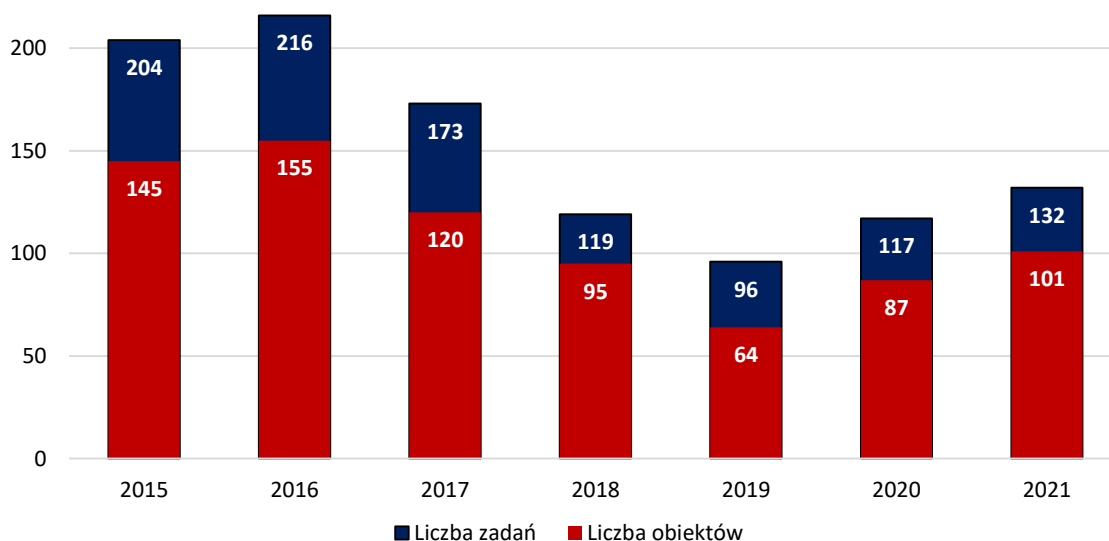
Wykres 4. Udział wydatków z NFRZK na prace w obiektach zlokalizowanych na terenie objętym wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz na obszarze pomnika historii „Kraków – historyczny zespół miasta” w skali wszystkich wydatków NFRZK w poszczególnych latach

2.4.2 Osiągnięte rezultaty konserwatorskie

W roku 2021 zrealizowano przy udziale środków NFRZK **132** zadania w **101** obiektach zabytkowych (w rozumieniu pozycji w rejestrze zabytków nieruchomych, tj. niezależnie od faktycznej liczby budowli objętych ochroną na podstawie jednego wpisu do rejestru). Porównując te dane z danymi z lat poprzednich (zob. Wykres 5), uwagę zwraca powrót – po przerwie związanej z koncentracją w latach 2017–2020 wydatków w obrębie projektów kluczowych – do praktyki relatywnie szerokiego frontu inwestycyjnego, przejawiającej się we włączaniu do planu rzeczowo-finansowego stosunkowo dużej liczby zadań przy znaczącym ograniczaniu w stosunku do oczekiwań inwestorów ich jednostkowego zakresu rzeczowego i finansowego.

Wykres 5. Liczba obiektów i zadań objętych dofinansowaniem z NFRZK w poszczególnych latach

Do **najważniejszych rezultatów** prac konserwatorskich realizowanych w 2021 roku przy wykorzystaniu dofinansowań z NFRZK należy zaliczyć:

- w **Zamku Królewskim na Wawelu**: przeprowadzenie kompleksowej konserwacji pomieszczeń na parterze skrzydła północnego z myślą o ich adaptacji na potrzeby rozszerzenia ekspozycji skarbcza koronnego. W trakcie prac natrafiono na relikty najdawniejszej zabudowy Wawelu, w tym pozostałości romańskiego palatium;
- w **kościelie św. Barbary**: pełną konserwację późnogotyckiej grupy rzeźbiarskiej Ogrójca, wybitnego dzieła sztuki średniowiecznej powstałego w kręgu warsztatu Wita Stwosza;
- w **gotyckim Domu Długosza przy ul. Kanoniczej 25**: zakończenie wieloletniego remontu dawnego domu kapitulnego, obejmującego zabezpieczenie przeciwwilgociowe budynku, remont konserwatorski elewacji wewnętrznych i zewnętrznych wraz z konserwacją późnośredniowiecznej płyty erekcyjnej domu psalterzystów;
- w **kościelie św. Andrzeja**: ukończenie rozpoczętej w roku 2011 konserwacji historycznego zespołu wyposażenia i wystroju empory o bardzo zróżnicowanej charakterystyce, obejmującego m.in. stalle, obrazy, rzeźby, relikwiarze i meble – będącego unikatowym zapisem historii i duchowości 700-letniego konwentu klarysek;
- w **kolegium Pijarów**: odsłonięcie, zabezpieczenie, konserwację i częściową rekonstrukcję późnobarokowej dekoracji malarskiej dawnego refektarza klasztornego – ważnego przykładu sztuki Krakowa połowy XVIII wieku;
- w **zespole Nowego Cmentarza Żydowskiego**: konserwację relikwów zespołu nagrobków żołnierzy wyznania Mojżeszowego poległych w czasie I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej oraz ucztylnienie dawnej kwatery wojennej tej nekropolii, założonej w 1937 roku.

W roku 2021 prowadzono przy udziale dofinansowań z NFRZK także działania w wielu innych obiektach zabytkowych.

W zespole Zamku Królewskiego na Wawelu i katedry wawelskiej, oprócz opisanych powyżej prac w pomieszczeniach przyszłej ekspozycji skarbcza koronnego, rozpoczęto szereg prac, które ze względu na swą złożoność przewidziano do kontynuacji w roku 2022. I tak w roku 2021 rozpoczęto zabezpieczanie południowego obramienia dziedzińca zewnętrznego Zamku, a we wnętrzach **archikatedry na Wawelu** wykonano pierwsze etapy kompleksowej konserwacji kaplicy króla Jana Olbrachta i dawnej kaplicy św. Mikołaja.

W **bazylice Mariackiej** przeprowadzono kolejny etap prac konserwatorskich przy zespole kamiennych epitafiów na zewnętrznych ścianach prezbiterium – dokumentach życia społecznego i duchowego dawnego Krakowa. Na pobliskim Małym Rynku przeprowadzono – istotnie wpływające na poprawę estetyki przestrzeni publicznej – remonty konserwatorskie elewacji, obejmujące prawie całą zabudowę zachodniej pierzei tego placu, w tym **wikarówki** Parafii Mariackiej, absydy **kościelie św. Barbary** oraz przylegającego do niego **domu zakonnego Jezuitów**.

W obrębie dawnego Okołu, oprócz wskazanych powyżej prac w Domu Długosza i kościelie św. Andrzeja, wykonano szereg działań przy historycznej zabudowie obejmujących etapy rozpisanych na kilka lat remontów konserwatorskich kamienic przy ul. **Grodzkiej 7** i **Grodzkiej 44 / Senackiej 10**, elewacji **klasztoru Klarysek** od strony ulicy Grodzkiej, południowej elewacji gotyckiego **kościelie św. Idziego**, elewacji dawnego klasztoru Karmelitów (obecnie **siedziby Muzeum Archeologicznego**) oraz fasady **dawnego pałacu kapitulnego przy ul. Kanoniczej 4**. Ważnym osiągnięciem rewitalizacyjnym jest zakończenie wymiany poszycia rozległego dachu kościelie św. św. Piotra i Pawła – pierwszej w Krakowie budowli barokowej. Ponadto w ramach kolejnego etapu prac zakończono badania archeologiczne i roboty zabezpieczające w obrębie wirydarza tej świątyni, związane bezpośrednio z przystosowaniem krypt kościelie do potrzeb Panteonu Narodowego.

W północnej części Starego Miasta na szczególną uwagę zasługuje rozpoczęcie kompleksowego remontu **twz. Klasztor** – centralnej części historycznego zespołu **Muzeum Książąt Czartoryskich**, a także remontu wieżby dachowej i wymiany poszycia dachowego w **gmachu Polskiej Akademii Umiejętności przy ul. Św. Jana 22**. W roku 2021 przeprowadzono remont konserwatorski elewacji i wieży neorenesansowo-secesyjnego **twz. Domu Machin Teatru im. Słowackiego** (obecnie **siedziby Sceny Miniatura**). W **kamienicy Bąkowskich przy ul. Św. Jana 12** zakończono z kolei prace ratowniczo-konserwatorskie przy odkrytym niedawno wystroju malarskim pomieszczeń i piętra, pochodzącym z XVIII wieku, przy częściowej ekspozycji wypraw tynkowych z XVII wieku. W ramach prac odsłonięto spod późniejszych przemurowań i częściowo wyeksponowano barokową kolumnę międzyokienną. Z kolei w **dawnej kamienicy przy ul. Szpitalnej 18** (obecnie klasztorze Prezentek) przeprowadzono pełną konserwację – stanowiącego istotne świadectwo aspiracji mieszkańców dawnej stolicy Polski – renesansowego wystroju pomieszczeń parteru i I piętra, obejmującego m.in. belki stropowe, rozbudowaną ornamentalną polichromię fryzów podstropowych i wypraw tynkowych ścian.

W prezbiterium **kościół Franciszkanów** przeprowadzono konserwację polichromii projektu Stanisława Wyspiańskiego oraz ołtarza głównego, a także wykonano pełną konserwację odnalezionych w ostatnim czasie dwóch rzeźb figuralnych autorstwa Franciszka Wyspiańskiego, stanowiących wystrój **krużganków klasztoru Franciszkanów**. W pobliskim **Pałacu Arcybiskupów Krakowskich** zakończono trwający trzy sezony konserwatorskie remont elewacji dziedzińca. W zespole kwartału uniwersyteckiego wsparte dofinansowaniem NFRZK zadania objęły **Collegium Maius** (rozpoczęcie remontu dachu) oraz **Collegium Kollątaja** (odtworzenie stolarki okiennej). Przystąpiono również do odnowy elewacji frontowych należącego do Uniwersytetu Jagiellońskiego **Pałacu Larischa**, przeprowadzając remont konserwatorski elewacji od strony ul. Brackiej. W **zespole kolegiaty św. Anny** przy ul. Św. Anny 11 zakończono prace zabezpieczające połączone z izolacją przeciwwilgociową budynku probostwa i części elewacji kościoła wraz z remontem konserwatorskim elewacji zachodniej i północnej probostwa. Przeprowadzono również remont konserwatorski elewacji modernistycznej **kamienicy (twz. Domu Czeczotki)** na rogu ul. św. Anny 2 i Wiślniej 1, projektu czołowego twórcy krakowskiego modernizmu – Adolfa Szyszko-Bohusza.

Na terenie dawnego miasta Kazimierza – wzorem lat poprzednich – pracami objęto zabytki wielowiekowego współistnienia społeczności chrześcijańskiej i żydowskiej. W 2021 roku dzięki środkom NFRZK kontynuowano remont konserwatorski elewacji **kościół Paulinów „Na Skalce”**, przywracając jej historyczną kompozycję kolorystyczną w obrębie fasady. Realizowano również ciąg dalszy robót zabezpieczających przy gotyckich relikwach zabudowy Skałki po południowej stronie kościoła. W pobliskim średniowiecznym **kościół św. Katarzyny** w zespole klasztornym Augustianów rozpoczęto, planowany na kolejne dwa lata, remont konserwatorski silnie zdegradowanej ceglanej elewacji zachodniej świątyni wraz z rozległym oknem witrażowym. W **bazylice Bożego Ciała** kontynuowano konserwację wyposażenia wnętrza świątyni, której efektem będzie przywrócenie po usunięciu wtórnych przemalowań pierwotnego wyrazu estetycznego dwóm barokowym ołtarzom – św. Michała i Bożego Miłosierdzia. W **Synagodze Tempel** kontynuowano prace zabezpieczające, związane z konstrukcyjnym wzmocnieniem słupów pierwszego piętra galerii wewnętrznej, a w **synagodze Izaaka** – w związku z ujawnieniem się poważnej awarii sklepienia – sporządzono ekspertyzę konstrukcyjną w celu ustalenia właściwego sposobu zabezpieczenia budowli.

W obrębie pozostałej, to jest położonej już poza obszarem wpisu na listę UNESCO, części historycznego centrum Krakowa uznanego w 1994 roku za pomnik historii przy udziale środków z NFRZK prowadzono w 2021 roku prace remontowe i konserwatorskie w wielu zespołach

architektury świeckiej i sakralnej. Objęły one m.in. kontynuację prac konserwatorskich przy wystroju wnętrza **kościół św. Mikołaja przy ul. Kopernika 9** oraz rozpoczęcie remontu konserwatorskiego sąsiedniego budynku probostwa w zakresie dachu i elewacji. W 2021 roku rozpoczęto konserwację stałego wyposażenia **klasztoru Sióstr Karmelitanek Bosych przy ul. Kopernika 44**. W zespole klasztornym **Kapucynów przy ul. Loretańskiej 11** realizowano w formule przedsięwzięcia wieloletniego etapowanego dwa zadania, obejmujące remont budowlano-konserwatorski elewacji, dachu i otoczenia Domku Loretańskiego, wzniesionego w latach 1712–1719 według projektu Kacpra Bażanki, czołowego polskiego architekta pierwszej połowy XVIII wieku, a także przystosowanie Kaplicy Loretańskiej do ekspozycji zabytkowego sepetu – daru króla Jana III Sobieskiego.

Na obszarach zabytkowych układów urbanistycznych Nowy Świat, Piasek, Kleparz i Wesola, wchodzących w skład pomnika historii, dofinansowano z NFRZK wiele zadań przy licznych budowach śródmiejskiej architektury doby autonomii galicyjskiej. Po dwuletniej przerwie związanej ze zmianą właściciela powrócono do wspierania remontu **wilii „Kossakówka”**, przy czym zakres tych prac ograniczony został do niezbędnego minimum, które – w związku z toczącą się debatą o docelowej funkcji tego obiektu – nie determinuje przyszłych rozwiązań funkcjonalnych. Kontynuowano zadania w budynkach użyteczności publicznej, w tym w zespołach **budowli szkolnych przy ul. Lubomirskiego 19–21 i Topolowej 20–22, dawnym domu ubogich im. Helclów oraz dawnej Akademii Handlowej przy ul. Kapucyńskiej 2**, a także w obiektach sakralnych, w tym w **zespole klasztornych** zlokalizowanych przy ul. Łobzowskiej – **Zmartwychwstańców i Karmelitanek**. Przeprowadzono również remonty konserwatorskie elewacji **zabytkowych kamienic czynszowych** w tej części miasta (Michałowskiego 9, Loretańska 12, Czysta 1, Długa 32, Staszica 14, Karmelicka 42, Karmelicka 50, Asnyka 3).

Z terenu dawnego miasta Podgórze, znajdującego się na obszarze pomnika historii, uwzględniono w działaniach SKOZK **kościół św. Józefa przy ul. Zamoyskiego 2**, w którym przeprowadzono konserwację bram wejściowych oraz remont uszkodzonych fragmentów pokrycia dachu i hełmów wież, dwie kamienice: przy **ul. Przy Moście 1 i Limanowskiego 4**, w których wykonywano remonty elewacji, oraz **gmach szkoły muzycznej przy ul. Józefińskiej 10**, gdzie rozpoczęto remont wnętrza.

Przeprowadzono również szereg prac w obiektach zlokalizowanych poza obszarem historycznego centrum miasta uznanym w 1994 roku za pomnik historii. I tak w ramach kontynuacji prac konserwatorskich i robót budowlanych w otoczeniu **późnoromańskiego portalu w kościele klasztornym Norbertanek na Zwierzyńcu** wykonano zabezpieczenia przeciwwilgociowe i oddano do użytku nową, żelbetową kładkę nad obniżonym w toku prac wnętrzem kruchty. Dobór kształtu i rozmiarów kładki oraz zastosowanie transparentnych balustrad pozwoliło na maksymalne wyeksponowanie całości wydobytego spod zasypów portalu aż do poziomu jego pierwotnego posadowienia. Rozpoczęto generalny remont budynku nr 31 wchodzącego w skład **zespołu szpitalnego miasta-ogrodu w Krakowie-Kobierzynie**. Dofinansowaniem NFRZK w roku 2021 objęto również kolejne etapy prac w zabytkach budownictwa drewnianego – **kaplicy św. Małgorzaty na Salwatorze, kościele św. Jana Chrzciciela w Krzesławicach** oraz w **dawnym domu młynarza w Mogile** przy ul. Klasztornej 11a. Nie zaprzestano prac konserwatorskich we wczesnobarokowym zespole **eremu Kamedulów na Bielanych**, które w 2021 roku skupiły się m.in. na wystroju prezbiterium kościoła klasztornego w zakresie kamieniarki cokołu, baz pilastrów i posadzki, a także wyposażeniu loggii. W średniowiecznym **zespole opactwa Cystersów w Mogile** przeprowadzono konserwację stali w kaplicy Krzyża Świętego oraz wykonano remont konserwatorski gotycko-renesansowej elewacji wschodniej Przeoratu i

elewacji południowej Pałacu Opata. W uznanym za pomnik historii **zespole opactwa Benedyktynów w Tyńcu** przeprowadzono izolację gotyckiego fundamentu prezbiterium kościoła klasztorowego wraz z rekonstrukcją nowożytnego bruku. Wykonano również projekt rekonstrukcji renesansowego prospektu organowego w prezbiterium.

Ze wsparciem dofinansowań z NFRZK prowadzono w roku 2021 prace w zabytkach fortecznych dawnej austriackiej Twierdzy Kraków, z czego najwięcej w ramach działania szczegółowego „II.1 Twierdza Kraków” realizowanego od 2013 roku w ramach priorytetu operacyjnego „II. Obiekty użyteczności publicznej”. Prace o najszerszym zakresie prowadzone były w **zespole Fortu nr 2 „Kościuszkę”** u stóp Kopca Kościuszki przy al. Waszyngtona 1, objętym w 2017 roku wpisem na Listę Pomników Historii. Przeprowadzono dalsze roboty przy reliktach Bastionów I–III obejmujące m.in. ich odsłonięcie na potrzeby powstającego parku. Prowadzono remonty konserwatorskie elewacji neogotyckiej kaplicy bł. Bronisławy projektu Feliksa Księżarskiego oraz koszar szyjowych, bastionu IV, kaponiery północnej i kurtyny III–IV. Rozpoczęto również remonty 3 ostrogów wchodzących w skład grupy warownej fortu „Kościuszkę”. W **Fortcie „Kleparz”** przy ul. Kamiennej 2/4, jednym z dwóch największych krakowskich założeń fortyfikacyjnych, kontynuowano prace przy murze czołowym oraz prace ratunkowe przy pokryciu dachowym kaponiery centralnej. Środki NFRZK wsparły również kontynuację rewitalizacji **Fortu nr 52 „Borek”** wraz z otaczającą go zielenią w związku z adaptacją obiektu na dzielnicowy ośrodek kultury. W **Fortcie 51 ½ „Swoszowice”**, zagospodarowanym przez Fundację „Gloria Fortibus” na cele Muzeum Spraw Wojskowych, kontynuowano remont konserwatorski głównego budynku fortecznego w zakresie wnętrza. W **Fortcie Pancernym 52 ½ N „Skotniki”** kontynuowano, w formule przedsięwzięcia trzyletniego, adaptację obiektu dla potrzeb Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń – jednostki badawczej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. W **Fortcie 52 ½ S „Skotniki” („Sidzina”)**, silnie zdegradowanym pustostanie przejętym w użytkowanie z myślą o rewaloryzacji przez Fundację Pełną Życia, kontynuowano prace remontowe. Rozpoczęto również zaplanowany na kilka lat remont fortu **48a „Mistrzejowice”** służący powstrzymaniu procesu destrukcji i poprawie bezpieczeństwa użytkowania obiektu przeznaczonego do zachowania w formie trwałej ruiny.

W roku 2021, w ramach działania „V.1 Cmentarz Rakowicki – księga historii Polski”, przeprowadzono renowację 6 nagrobków, grobowców i pomników nagrobnych osób wybitnie zasłużonych dla historii i kultury narodowej, w tym m.in. prof. Michała Rostworowskiego (zm. 1940), prawnika i dyplomaty, rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, jedyne polskiego sędziego Trybunału Haskiego w okresie międzywojennym. Poza działaniem szczegółowym na Cmentarzu Rakowickim wykonano 4 zadania, z czego dwa były przedsięwzięciami wieloletnimi obejmującymi łącznie 41 nagrobków, płyt grobowych lub grobowców. Pracami konserwatorskimi objęto również 9 zabytkowych grobowców **Cmentarza Podgórskiego tzw. Nowym**. Na **Cmentarzu Żydowskim tzw. Nowym** przy ul. Miodowej 55, oprócz opisanej powyżej odnowy reliktyw kwatery wojennej, rozpoczęto kolejne przedsięwzięcie wieloletnie, przewidujące odnowę łącznie 300 kamiennych macew do końca 2023 roku.

3. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA

Do zadań SKOZK należy troska o zapewnienie wpływu środków na NFRZK oraz społeczna kontrola prawidłowego i efektywnego ich wykorzystania. Pieczę nad działalnością Komitetu w tym zakresie sprawowała przede wszystkim Komisja Finansowa SKOZK pracująca w roku 2021 pod kierunkiem **prof. dra hab. Jerzego Zdrady**. Obsługę finansową NFRZK zgodnie z ustawą z dnia 18 kwietnia 1985 roku o NFRZK zapewniał w 2021 roku Wojewoda Małopolski.

W 2021 roku Komisja Finansowa odbyła 6 posiedzeń w dniach: 22 marca, 27 maja, 24 czerwca, 31 sierpnia, 21 października i 3 grudnia.

Zasadniczym zadaniem Komisji było dbanie o prawidłowy przebieg finansowania procesu rewaloryzacji zabytków Krakowa, opiniowanie niezbędnych korekt planu rzeczowo-finansowego zapewniających pełne wykorzystanie limitów, wypracowywanie opinii, analiz i ocen dla potrzeb Prezydium i Zebrania Plenarnego SKOZK. Sprawując kontrolę finansową nad realizacją planu rzeczowo-finansowego Komisja Finansowa co kwartał analizowała przedkładane przez WRZKiDN MUW informacje o stanie zaawansowania finansowego planu oraz proponowanych korektach.

Wpływy do NFRZK wyniosły w 2021 roku **30.139.908,75 zł**, na którą to sumę złożył się m.in. stan środków na dzień 1 stycznia 2021 roku w wysokości 92.591,08 zł oraz dotacja z budżetu państwa przekazana za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP w wysokości **30.000.000,00 zł**. Wydatki z NFRZK na prace w obiektach zabytkowych ujętych w rocznym planie rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa wyniosły **30.057.315,28 zł**, co stanowiło **99,99%** łącznej kwoty dofinansowań przyznanych w planie rzeczowo-finansowym po korektach. Stan środków na rachunku NFRZK na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniósł **82.593,47 zł**.

W celu zapewnienia optymalnego wykorzystania środków finansowych NFRZK, w odpowiedzi na wnioski beneficjentów i propozycje przedłożone przez WRZKiDN MUW, poparte opiniami komisji problemowych SKOZK, przeprowadzono w 2021 roku **5 korekt** planu rzeczowo-finansowego odnowy zabytków Krakowa. Z uwagi na powiązanie zapisów planu rzeczowo-finansowego z kosztami poszczególnych zadań przyjętymi na podstawie przedłożonych przez beneficjentów wstępnych kosztorysów oraz ich późniejsze uściślanie w toku realizacji planu w oparciu o faktyczne koszty, szczegółowe przedstawienie dokonanych w trakcie roku zmian w planie rzeczowo-finansowym wykracza poza ramy niniejszego sprawozdania. Informacje o korektach znajdują się w odpowiednich uchwałach Prezydium SKOZK opublikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej (<https://bip.skozki.pl/category/uchwaly-prezydium-skozki-2021/>).

Tytułem ogólnej informacji odnotować należy, że **pierwszej korekty** planu rzeczowo-finansowego dokonano 31 maja (Uchwała Nr 6/2021 Prezydium SKOZK). Zwiększono wówczas limit dofinansowań dla 6 zadań o łączną kwotę 467.493,11 zł, zmniejszono przyznane limity dofinansowań dla 13 zadań o łączną kwotę 1.208.760,42 zł, wprowadzono do planu 4 nowe zadania z limitem dofinansowania 807.421,86 zł, skreślono z planu 2 zadania z limitem dofinansowania 122.956,80 zł oraz zwiększono rezerwę NFRZK o kwotę 56.802,25 zł, tj. do wysokości 176.131,78 zł

Drugiej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 28 czerwca (Uchwała Nr 12/2021 Prezydium SKOZK). Zwiększono przyznane limity dofinansowań dla 2 zadań o kwotę 121.698,27 zł, zmniejszono limit dofinansowań dla 8 zadań o kwotę 23.212,70 zł, skreślono z planu 2 zadania z limitem dofinansowania 187.341,60 zł oraz zwiększono rezerwę NFRZK o 88.856,03 zł, tj. do wysokości 264.987,81 zł.

Trzeciej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 2 września (Uchwała Nr 17/2021 Prezydium SKOZK). Zwiększono wówczas limit dofinansowań dla 12 zadań o łączną kwotę 707.755,28 zł, zmniejszono limit dofinansowań dla 30 zadań o łączną kwotę 1.077.103,76 zł, wprowadzono do planu 10 nowych zadań z łącznym limitem dofinansowania 1.235.814,61 zł, skreślono z planu 3 zadania z limitem dofinansowania 611.612,89 zł oraz zmniejszono rezerwę NFRZK o kwotę 254.853,24 zł, tj. do wysokości 10.134,57 zł.

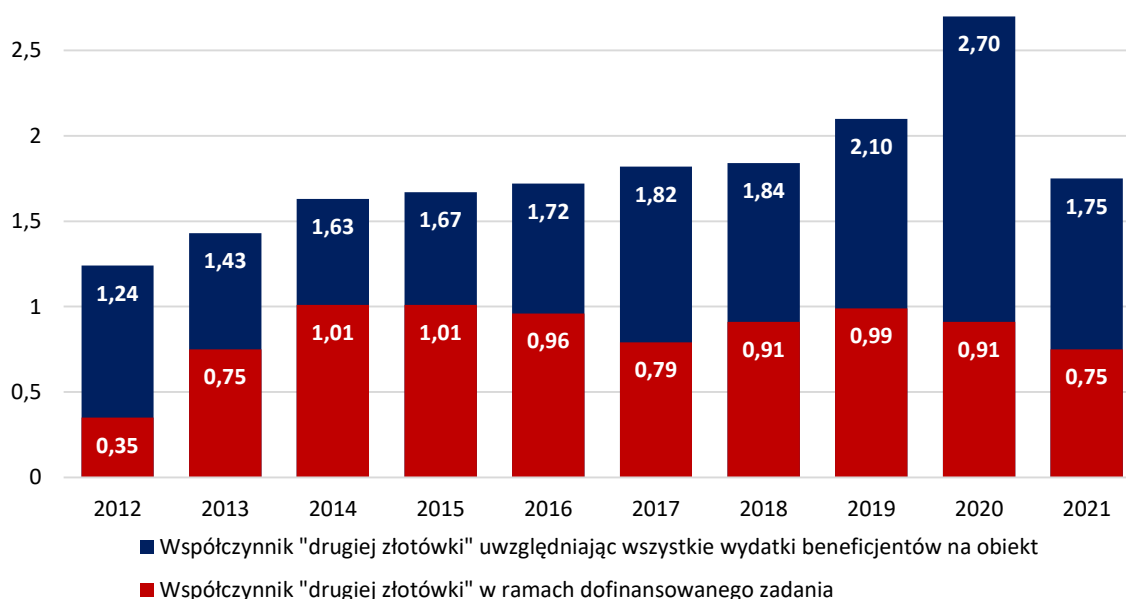
Czwartej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 22 października (Uchwała Nr 20/2021 Prezydium SKOZK). Zwiększono przyznane limity dofinansowań dla 15 zadań o łączną kwotę

971.992,31 zł, zmniejszono limity dofinansowań dla 13 zadań o łączną kwotę 333.266,76 zł, skreślono z planu 4 zadania na łączną kwotę limitu dofinansowań 682.225,74 zł, wprowadzono do planu 1 nowe zadanie z łącznym limitem dofinansowania 35.486,73 zł oraz zmniejszono rezerwę NFRZK o kwotę 1.686,54 zł, tj. do wysokości 8.448,03 zł. Prezydium postanowiło również o korekcie planu dochodów NFRZK, zmniejszając spodziewane dochody w zakresie odsetek od środków zgromadzonych na koncie bankowym obsługującym Fundusz oraz środków pozyskanych z innych źródeł o 9.700,00 zł.

Piętej korekty planu rzeczowo-finansowego dokonano 7 grudnia (Uchwała Nr 24/2021 Prezydium SKOZK). Zwiększono wówczas limity dofinansowań dla 4 zadań o łączną kwotę 105.153,76 zł, zmniejszono limity dofinansowań dla 9 zadań o łączną kwotę 159.333,60 zł oraz zwiększono rezerwę NFRZK o kwotę 54.179,84 zł, tj. do wysokości 62.627,87 zł.

Istotnym czynnikiem brany pod uwagę zarówno na etapie planowania wydatków NFRZK w roku 2021, jak i w ramach kolejnych korekt planu był udział wkładów własnych beneficjentów w koszcie realizacji zadań. W momencie uchwalania planu rzeczowo-finansowego na rok 2021 stosunek dofinansowań z NFRZK do wkładów własnych beneficjentów w kosztach realizacji całości planu wynosił jak 56,69 : 43,31 (kwotowo: 30.012.261,55 zł do 22.927.436,67 zł). W porównaniu z rokiem poprzednim przyjęty plan zakładał zatem znaczące zwiększenie udziału procentowego środków NFRZK w ogólnej wartości objętych planem zadań (z 52,27% w roku 2020 do wspomnianych 56,69% w roku 2021). Ostatecznie w toku realizacji planu uzyskano w roku 2021 **proporcje dofinansowań z NFRZK do wkładów własnych beneficjentów w zadania objęte dofinansowaniami jak 57,02 : 42,98** (kwotowo: 30.057.315,28 zł do 22.654.508,56 zł). Znaczy to, że do każdej złotówki pochodzącej z NFRZK beneficjenci dołożyli średnio w celu pokrycia kosztów zakontraktowanych prac 0,75 zł. **Tym samym w 2021 roku już drugi rok z rzędu kontynuowany był trend polegający na zwiększaniu się przeciętnego udziału NFRZK w kosztach realizacji zadań, czyli na spadku wkładów własnych beneficjentów** (zob. Wykres 6).

Wykres 6. Współczynnik nakładów beneficjentów NFRZK na prace rewaloryzacyjne w obiektach ujętych w planie rzeczowo-finansowym Funduszu w stosunku do wysokości dofinansowania NFRZK na zadania realizowane w danym obiekcie

Zarazem oprócz kwoty 22.635.025,78 zł udziału środków własnych beneficjentów w kosztach realizacji zadań objętych planem NFRZK wykazano na podstawie pisemnych sprawozdań przedłożonych przez beneficjentów NFRZK, że na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane w obiektach objętych w 2021 roku dofinansowaniami z NFRZK beneficjenci NFRZK przeznaczyci poza zadaniami ujętymi w planie dodatkowo 30.035.718,11 zł.

Tym samym łączne nakłady beneficjentów funduszu na prace w obiektach ujętych w planie wyniosły w 2021 roku: 22.654.508,56 zł + 30.035.718,11 zł = **52.690.226,67 zł**, a **stosunek nakładów z NFRZK do ogółu nakładów beneficjentów wyniósł:**

1 : 1,75

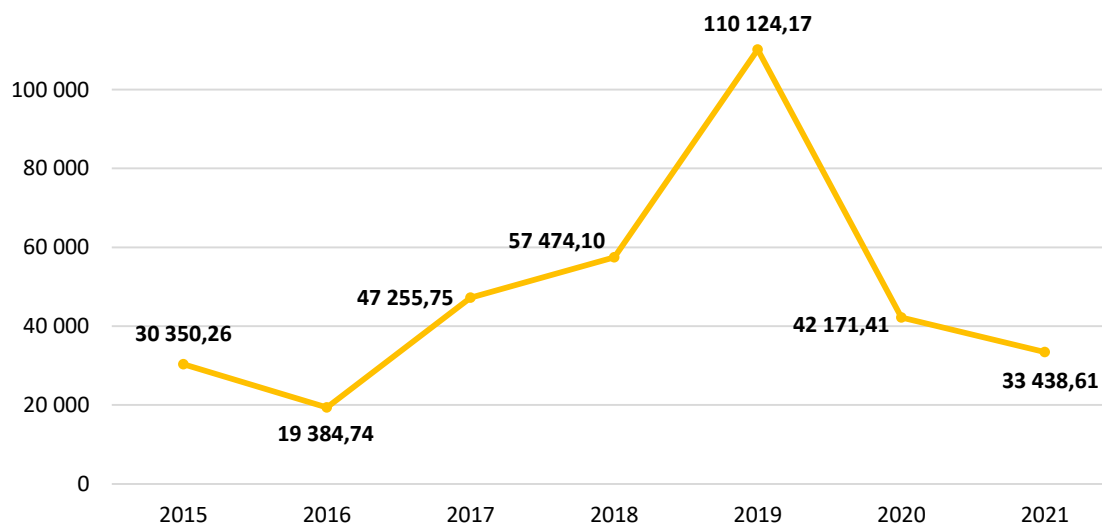
co oznacza obniżenie tego współczynnika w przybliżeniu do poziomu odnotowanego po raz ostatni w 2016 roku (zob. Wykres 6), to jest przed przystąpieniem do realizacji pierwszej edycji projektów kluczowych NFRZK przypadającej na lata 2017–2020. Duży spadek nakładów beneficjentów na prace w obiektach realizowane poza zadaniami ujętymi w planie NFRZK w 2021 roku w porównaniu do roku 2020 mógł być spowodowany problemami finansowymi związanymi z pandemią Covid-19.

Ogólna wartość udokumentowanych prac we wszystkich obiektach objętych w 2021 roku dofinansowaniami z NFRZK wyniosła **82.747.541,95 zł**.

Wzorem lat ubiegłych Przewodniczy SKOZK Borysław Czarakczew, Wojewoda Małopolski Łukasz Kmita i Prezydent Krakowa prof. dr hab. Jacek Majchrowski 16 lipca 2021 roku wystąpili do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy z prośbą o podjęcie starań o uzyskanie w 2022 roku za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP dotacji z budżetu państwa do NFRZK w wysokości 40.000.000,00 zł. Wystąpienie zawierało informację o założeniach strategicznych odnowy zabytków Krakowa. Kancelaria Prezydenta RP wystąpiła o umieszczenie w projekcie budżetu państwa na rok 2022 dotacji do NFRZK w wysokości 30.000.000,00 zł, to jest na poziomie roku poprzedniego.

W roku 2021 kontynuowano w ramach zbiórki publicznej zarejestrowanej pod numerem 2015/4227/OR pozyskiwanie środków na Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa przy użyciu 4 skarbon zlokalizowanych w przestrzeni publicznej. Łączny przychód ze skarbon w 2021 roku wyniósł **33.438,61 zł** i był najniższy od 2017 roku (zob. Wykres 7).

Wykres 7. Przychody ze skarbon w ramach zbiórki publicznej 2015/4227/OR „Na odnowę zabytków Krakowa – Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa”

Silna zmienność rocznych przychodów ze zbiórki związana jest z nieregularnościami w użytkowaniu skarbon spowodowanym aktami wandalizmu, a w latach 2020 i 2021 odzwierciedla także wywołany pandemią Covid-19 spadek natężenia ruchu turystycznego w Krakowie. Czynnikiem wpływającym na skuteczność zbiórki w długim horyzoncie czasowym jest ponadto zjawisko wypierania w życiu codziennym gotówki, do gromadzenia której przeznaczone są skarbone, przez elektroniczne środki płatności.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W związku z wymogami prawa finansów publicznych podmioty zaangażowane w przekazywanie i wydatkowanie dotacji z budżetu państwa do NFRZK prowadzą działania w zakresie kontroli i nadzoru nad wykorzystaniem środków budżetowych. W celu koordynacji tych działań zostało zawarte *Porozumienie z dnia 24 czerwca 2016 roku w sprawie współpracy za zakresie nadzoru i kontroli nad wykorzystaniem dotacji z budżetu państwa w ramach Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa*, którego stronami są Kancelaria Prezydenta RP, SKOZK i Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Na podstawie porozumienia Małopolski Urząd Wojewódzki opracował i przedstawił w roku 2021 do konsultacji pozostałym stronom plan kontroli wykorzystania środków NFRZK. Na podstawie planu przeprowadzono w 2021 roku kontrole 5 beneficjentów obejmujące sprawdzenie poprawności rozliczenia otrzymanych dofinansowań i utrzymania przez beneficjenta zasady trwałości konserwatorskiej projektu. We wszystkich kontrolach udział wzięli pracownicy Biura SKOZK. Kontrole przeprowadzone w 2021 roku dotyczyły: kościoła w zespole klasztornym Wizytek (31 sierpnia), dawnego aresztu garnizonowego przy ul. Montelupich (8 września), budynku tzw. babinca w zespole klasztornym eremu Kamedułów na Bielanych (22 września), Archikatedry na Wawelu (29 września) oraz kościoła pw. św. św. Piotra i Pawła (15 października). Małopolski Urząd Wojewódzki przekazał protokoły z kontroli pozostałym stronom porozumienia z 24 czerwca 2016 roku. W wyniku przeprowadzonych w 2021 roku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I EDUKACYJNA

5.1 Działania Biura SKOZK

Biuro SKOZK aktualizowało internetowy Biuletyn Informacji Publicznej SKOZK (**bip.skoz.pl**), a na głównej stronie witryny internetowej **www.skoz.pl** publikowało informacje o przebiegu najważniejszych prac konserwatorskich i innych wydarzeniach związanych z działalnością SKOZK wraz z ich dokumentacją fotograficzną. W Biuletynie Informacji Publicznej publikowane były uchwały organów SKOZK, aktualizowany na bieżąco po korektach plan rzeczowo-finansowy odnowy zabytków Krakowa ze środków NFRZK i w podobny sposób aktualizowana wieloletnia prognoza finansowa NFRZK.

Komunikaty bieżące, ciekawostki związane z pracami konserwatorskimi i inne informacje o lżejszym charakterze publikowano w serwisie **Facebook**, w ramach profilu Komitetu prowadzonego przez Biuro SKOZK (łącznie w 2021 roku 33 materiały tekstowo-zdjęciowe i udostępnienia). Profil ten między 23 marca 2021 roku a 16 marca 2022 roku zwiększył liczbę stałych obserwatorów z 8.387 do 9.132 (tj. o 9%). Pochodzące z różnych lat filmy o działalności SKOZK, w tym o odnowie najważniejszych zabytków Krakowa, w ramach prowadzonego przez Biuro profilu Komitetu w serwisie filmowym YouTube między 23 marca 2021 roku a 16 marca 2022 roku odnotowały 14.353 wyświetleń, a od chwili uruchomienia profilu w styczniu 2010 roku do 16 marca 2022 roku – 152.245 wyświetleń.

Na stronie internetowej SKOZK dostępne są przygotowane przez Biuro SKOZK scenariusze lekcji na temat krakowskich zabytków i ich odnowy, ujęte w trzech blokach tematycznych adresowanych do różnych grup wiekowych („Co to jest zabytek?”, „Wyjątkowość krakowskich zabytków”, „Zagrożenia dla krakowskich zabytków”).

5.2 Pozostałe działania informacyjne

W 2021 roku ukazało się w prasie lokalnej („Dziennik Polski”, „Gazeta w Krakowie” – dodatek lokalny „Gazety Wyborczej”, „Gość Niedzielny”), w serwisach internetowych (wyborcza.pl, lovekrakow.pl, onet.pl i in.) oraz w serwisach radiowych i telewizyjnych (TVP Kraków, Radio Kraków, Radio Eska i in.) kilkadziesiąt publikacji i audycji dotyczących prac rewaloryzacyjnych prowadzonych w Krakowie dzięki środkom NFRZK i ich efektów.

6. UWAGI KOŃCOWE

Rok 2021 wniósł ożywczy impuls w działalność Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, dynamizując ją na płaszczyznach personalnej, organizacyjnej i funkcjonalnej. Decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w skład Komitetu weszło 33 nowych członków, którzy wnieśli do naszego gremium sumę swych indywidualnych kompetencji, zawodowych doświadczeń, aktywności naukowych, społecznych i gospodarczych. Należy podkreślić, że było to pierwsze tak znaczne powiększenie składu SKOZK od 2009 roku.

W 2021 roku, po raz pierwszy od 10 lat, Zebranie Plenarne Komitetu miało zaszczyt spotkać się z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej. Wręczenie przez Głowę Państwa wysokich odznaczeń państwowych członkom Komitetu oraz skierowane przez Pana Prezydenta do zgromadzonych słowa uznania i deklaracje dalszego wsparcia dla misji SKOZK pozostają dla nas dowodem ogólnopolskiego znaczenia podejmowanych przez Komitet zadań.

W roku 2021 Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa odnotował istotne ożywienie i rozwój form swej wewnętrznej aktywności. Przejawem tej rewitalizacji organizacyjnej jest m.in. efektywna działalność powoływanych doraźnie w zależności od bieżących potrzeb zespołów roboczych Komitetu, których plonem działalności jest m.in. przeprowadzenie ewaluacji podsumowującej projektów kluczowych NFRZK realizowanych w latach 2017–2020, wypracowanie stanowiska SKOZK w sprawie rozwiązań rewaloryzacyjnych willi „Kossakówka”, rozpoczęcie działań na rzecz podniesienia jakości wnętrza zabytkowej zabudowy kwartałów śródmiejskich, a także zainicjowanie debaty o strategii Komitetu w obliczu wyzwań współczesności. W ten trend wpisuje się również przedefiniowanie celów Komisji Inicjatyw Społecznych i Edukacji o Dziedzictwie oraz powołanie nowej komisji problemowej Komitetu: Komisji Techniczno-Konserwatorskiej. Na odnotowanie zasługuje sięgnięcie w roku 2021 przez Komitet po nowe narzędzia realizacji swych statutowych celów oparte o działanie w ramach sieci instytucjonalnych, czego przejawem jest zawarcie przez Komitet porozumień o współpracy z Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie i Politechniką Krakowską oraz zaawansowanie działań zmierzających do zawarcia porozumienia z Województwem Małopolskim (to ostatnie zostało ostatecznie zawarte już poza ramami chronologicznymi niniejszego sprawozdania, to jest 9 lutego 2022 roku).

Przed wszystkim jednak w roku 2021 Komitet realizował swój ustawowy obowiązek dysponenta środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Mimo trudności związanych ze stanem pandemii, a także z najwyższą od wielu lat inflacją, istotnie wpływającą na ceny materiałów i wykonawstwa, udało się w roku 2021 zrealizować 132 zadania w 101 krakowskich zabytkach. Na uwagę zasługuje, że przy zaangażowaniu 68% wydatków Funduszu aż 79 z tych

zadań realizowanych było w formule przedsięwzięć wieloletnich etapowanych. 60 z nich znajdzie bezpośrednią kontynuację w roku 2022.

Podsumowanie kolejnego roku działalności nakazuje skierować słowa wdzięczności do wszystkich osób, które mimo tak niesprzyjających okoliczności przyczyniły się do realizacji ustawowych obowiązków SKOZK. Wyrazy uznania należą się personelowi Biura SKOZK na czele z dyrektorem Maciejem Wilamowskim. Podkreślić chcemy znakomitą współpracę ze strukturami SKOZK Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego i dyrektora tej jednostki, Pani Joanny Florkiewicz-Kamieniarczyk.

Podziękowania za działania na rzecz odnowy zabytków Krakowa zechce przyjąć Wojewoda Małopolski Pan Łukasz Kmita. Dobrze układała się w 2021 roku współpraca SKOZK z Władzami Miasta Krakowa. O naszej wdzięczności za zrozumienie potrzeb rewaloryzacyjnych Krakowa i decyzje w tej sprawie zapewniamy parlamentarzystów, szczególnie tych pochodzących z Małopolski, a także Szefa Kancelarii Prezydenta RP Panią Minister Grażynę Ignaczak-Bandych, Zastępcę Szefa Kancelarii Pana Ministra Piotra Ćwika oraz Pana Ministra Wojciecha Kolarskiego, Sekretarza Stanu w tejże Kancelarii.

Szczególne słowa podziękowania za opiekę sprawowaną nad procesem odnowy zabytków Krakowa kierujemy na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

Kraków, 28 marca 2022 roku

Przewodniczący
Społecznego Komitetu
Odnowy Zabytków Krakowa
/–/
Borysław Czarakczew